KRANJ, torek, 25. 10. 1983 CENA 14 din Št. 82

GLAS

LETO XXXVI

Glavni urednik: Igor Slavec Odgovorni urednik: Jože Košnjek

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Žirovci so praznovali

Enoizmenski pouk za 700 otrok

Ob prazniku žirovske krajevne skupnosti, 23. oktobru, so pripravili številne prireditve — Osrednja je bila v nedeljo dopoldne, ko so predali namenu nove šolske prostore in podelili priznanja krajevne skupnosti

Žiri – »Že vse letošnje leto se odvijajo v našem kraju različne prireditve in manifestacije v počastitev 40. obletnice osvoboditve Žirov in ustanovitve prvega NOO na Gorenjskem. Nekatere od njih so imele tudi širši občinski in regijski značaj. Vendar je današnji dan za nas Žirovce prav gotovo največji in najintimnejši praznik v letošnjem jubilejnem letu. Rečemo lahko, da je to življenjski jubilej današnje krajevne skupnosti in krajevne samouprave«, je dejala na osrednji proslavi v počastitev 23. oktobra, praznika Žirov predsednica skupščine krajevne skupnosti Ida Filipič-Pečelin. V nedeljo so namreč predali namenu nove šolske prostore in s tem sklenili 12-letno pot izgradnje žirovske šole.

Šolski prostori, ki so jih odprli v nedeljo v Žireh, so že peti objekt, zgrajen s pomočjo denarja, ki se zbira s samoprispevkom, izglasovanim v mladi leta 1981. Do sedaj je bila zgrajena nova šola Selcih, obnovljene pa šole v Lučinah in Davči ter zgrajeno igrišče v Železnikih. Kmalu bodo končana tudi dela pri obnovi podružnične šole v Javorjah.

V Žireh so zgradili 13 učilnic in kabinetov, večnamenski prostor, telovadnico za učence nižjih razredov, ambulanto, knjižnico, prostore za upravo šole, nove sanitarije v skupni površini 1764 kvadratnih metrov. Ob šoli pa so zgradili športni stadion v izmeri 5000 kvadratnih metrov. Celotna investicija je veljala 72 milijonov dinarjev, kar je toliko kot je bilo predvideno v predračunu. Škofjeloški Tehnik je dela sklenil v predvidenem in lahko bi rekli v rekordnem roku, saj so bila dela opravljena v 11 mesecih.

»Če upoštevamo sedanje zaostrene gospodarske razmere, je izgradnja šole v Žireh izreden uspeh,« je poudaril predsednik škofjeloške občinske skupščine Matjaž Čepin. »Posebej je treba pohvaliti gradbeni odbor, ki se je izredno prizadeval, da je delo potekalo po programu in v okviru predvidenih stroškov in ravnatelja šole Slobodana Poljanška, ki se že vrsto let trudi za dokončno izgradnjo šole, ki pomeni izredno pridobitev tako za učitelje kot učence in za vse Žirovce. V šoli bo uveden enoizmenski pouk, zagotovljene so možnosti za zdravstveno in telesno vzgojo, za uvajanje najsodobnejših metod dela. To ni razkošje, ker se je treba zavedati, da naložba v šolski prostor ni poraba, temveč ekonomsko upravičena dolgoročna naložba v znanje in razvoj. Upravičena pa je še toliko bolj, ker so Žiri in Žirovci s svojim delom in prispevkom pri gradnji dokazali, da se samo zavedajo kaj pomeni dobra šola.«

Referendumski program je bil sprejet leta 1981, ko so bili gospodarski pogoji ugodnejši. Ker so odpadli nekateri viri financiranja, so lani sprejeli spremembe družbenega plana občine, v katerem je predvideno, da bo referendumski program sicer uresničen v celoti, vendar bodo nekatere investicije prenešene v naslednje srednjeročno obdobje. Do leta 1985 bo obnovljena še šola v Škofji Loki, zgrajena šola v Poljanah in prizidek na Trati ter obnovljene šole v Lenartu, Sorici in Bukovici.

V nedeljo so na proslavi podelili tudi več priznanj. Priznanja krajevne skupnosti so dobili Anton Peternelj-Igor, Vinko Govekar, Janez Habjan in Planinska brigada vojne pošte Kranj. Knjižne nagrade so podelili Esadu Biljaliju, Mirku Nagliču, Rudolfu Kristanu in Janezu Lazarju. Podelili so tudi priznanja in plakete Prešernove brigade, ki so jih dobili krajevna skupnost Žiri, Etiketa, Radio Žiri, Alpina, Poliks, Kladivar, Mizarsko podjetje, Marta Kavčič in Radio Cerkno. Podelili so tudi priznanja tistim, ki so sodelovali pri izgradnji šole, za Slobodana Poljanška pa so predlagali podelitev državnega odlikovanja za izredne zasluge pri gradnji šole, saj je izpeljal kar štiri faze dozidavanj in prenove.

L. Bogataj

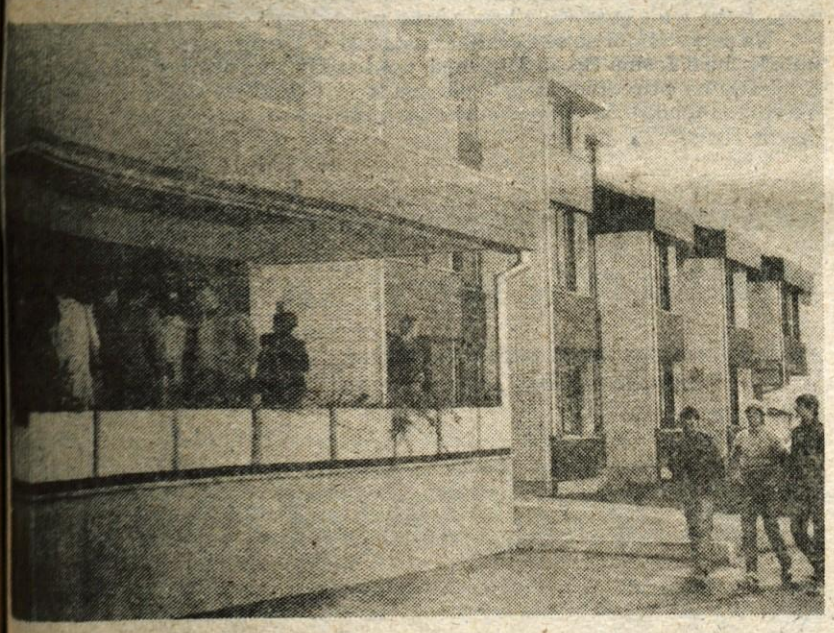

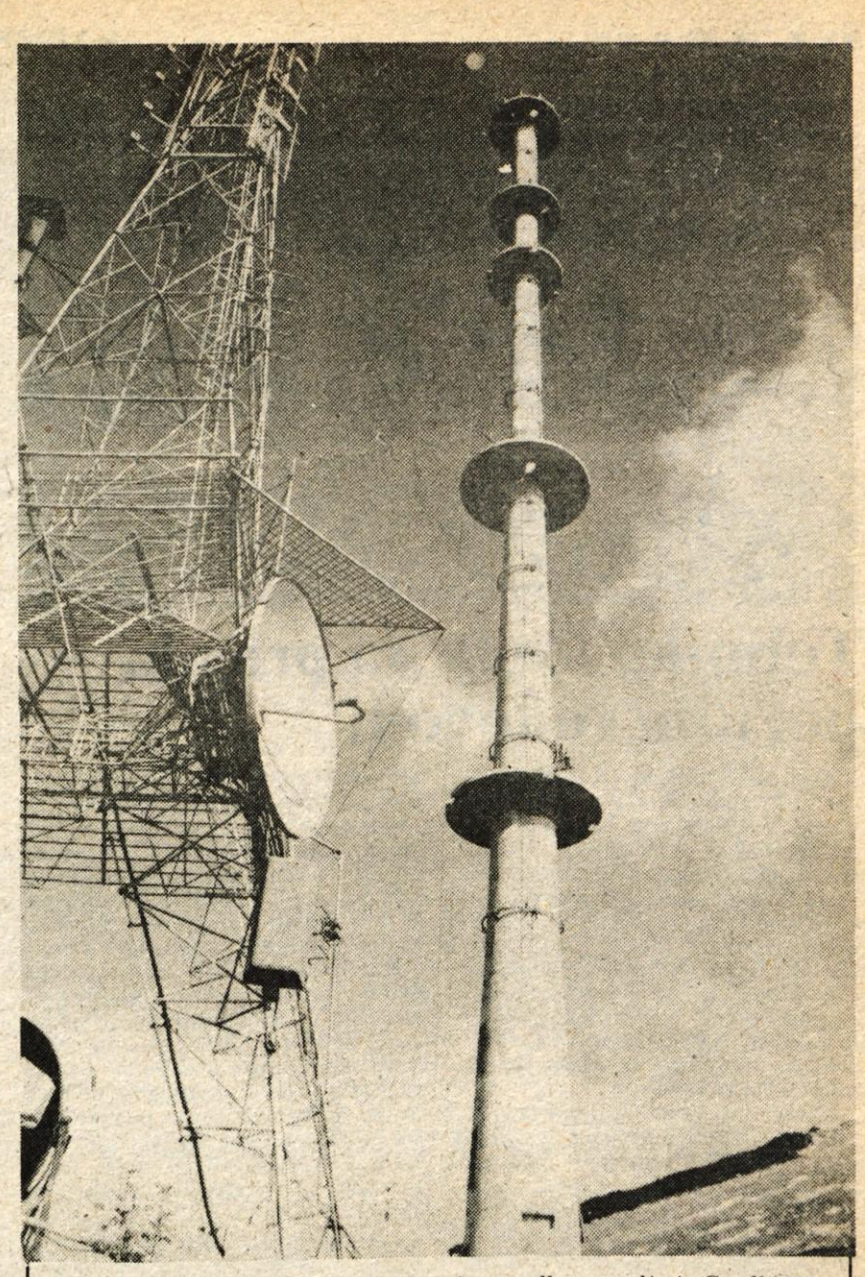

Gradbinec gradi na Krvavcu — *Splošno gradbeno podjetje Gradbinec Kranj je v zadnjem obdobju postalo pomemben in, kot kaže, tudi priznan izvajalec objektov na tako imenovanih visokogorskih gradbiščih. V začetku avgusta letos so njihovi delavci iz tozda Gradbene operative Kamnik pognali stroje tudi na Krvavcu. Tu se je na nadmorski višini 1745 metrov ob 107 metrov visokem antenskem stolpu, ki ga gradi Vatrostalna, začela gradnja objekta mikrovalovnih zvez RTV Ljubljana . . . Več na 4. strani. — A. Ž.*

Planinsko srečanje pod Storžičem

Ljubljana — Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije prireja v petek, soboto in nedeljo, 11., 12. in 13. novembra v Domu pod Storžičem seminar za načelnike mladinskih odsekov planinskih društev Slovenije. Planinska društva so poziv za udeležbo na seminarju že prejela, vendar ponovno opozorilo za udeležbo na seminarju ni odveč.

Prijaviti se je treba do konca oktobra na Planinsko zvezo Slovenije, stroški udeležbe za posameznika pa znašajo 800 dinarjev. Prispevek nakažite na žiro račun 50101-678-47046/MK. Do Tržiča so dobre avtobusne zveze. Zbor udeležencev seminarja bo v petek, 11. novembra ob pol petih popoldne na tržiški avtobusni postaji, od koder bo skupen odhod do Doma pod Storžičem.

Hoje je približno za dve uri!

Ceste za kmete in gozdarje

Na področju Gozdnega gospodarstva Kranj bodo letos zgradili 28 kilometrov cest in 35 kilometrov traktorskih vlak po težko dostopnih zasebnih in družbenih gozdovih — Tričetrt dela opravljenega

Kranj — V Gozdnem gospodarstvu Kranj, ki letos praznuje 30-letnico, so v prvem desetletju zgradili le 20 kilometrov cest. Gradnja je bila v takratnem času zelo draga, ker se je vse delalo ročno. V naslednjih desetih letih so se že uveljavili stroji in v tem obdobju so gozdarji speljali po zasebnih in družbenih gozdovih kranjske, škofjeloške in tržiške občine že 160 kilometrov poti. Največ cest so zgradili v minulem desetletju — kar 213 kilometrov. Letos načrtujejo, da bodo speljali 28 kilometrov cest ter 15 kilometrov vlak v družbenih in 20 kilometrov v zasebnih gozdovih. Za prihodnje leto predvidevajo novih 28 kilometrov; zgraditi pa bodo morali še 300 kilometrov poti, da bodo dosegli načrtovano gostoto — dva kilometra na hektaru gozda.

V družbenih gozdovih škofjeloške občine so letos zgradili štiri kilometre poti v Brinovše nad Gorenjo vasjo, v Zavrh nad Zmincem, v gozdove Planšaka med Železniki in Zalim logom ter v bližini Zminca. Najzahtevnejša je bila gradnja 4,8 kilometra dolgega odseka od Raven do Podrošta, ki je povezal osamljene kmetije v Ravnah in Torkah. To cesto kot tudi osem drugih, ki so jih zgradili letos, bodo uporabljali gozdarji in kmetje in je velikega pomena za gospodarsko krepitev hribovskih vasi in zaselkov. Do konca leta bodo na škofjeloškem področju uredili še 2,5 kilometra poti, od tega eno v Selški in dve v Poljanski dolini.

V kranjski občini so doslej zgradili cesto na Močnikovo in Virnikovo planino na Jezerskem, na cesti po družbenih gozdovih nedaleč od Suhadolnikove kmetije v Kokri pa morajo do zime postaviti še dva mostova. Končali so tudi dva kilometra poti Orlovec, poldrugi kilometer pa jo bodo zgradili prihodnje leto. Poleg tega so speljali še 4,5 kilometra cest po zasebnih gozdovih nad Bašljem, v Kokri, nad Mačami in na dražgoški Jelovici. Letos načrtovane 1800 metrov dolge poti Viševca—Prene se bodo lotili naslednje leto.

V tržiški občini so doslej zgradili 5,5 kilometra gozdnih poti, vse v dolini Jelendola. Že junija pa so končali z gradnjo 1,6 kilometra dolgega odseka od koče pod Storžičem do zasebnih gozdov na pobočjih Poljane.

Gradnja gozdnih poti je težavno in zahtevno opravilo, saj so gradbišča med seboj oddaljena, vsa pa so v povprečju na nadmorski višini tisoč metrov. Gozdarji so doslej opravili tričetrt dela. Delavci tozda Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija, za tako obsežno gradnjo nimajo dovolj svojih strojev, zato so si jih izposojali pri Prevozniku Naklo, Slovenijaceste — Agroobnova in pri Ljubljanskih mlekarnah, gradnjo nekaterih cest pa so zaupali delavcem SGP Tržič in Zidgrada iz Idrije. Vrednost vseh del velja 116 milijonov dinarjev, denar pa so poleg gozdarjev prispevali še lesarji.

C. Zaplotnik

***Kranj** — Zvezno tekmovanje delavcev obutvene industrije Jugoslavije je spremljal tudi predsednik predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije Stojče Stojčevski, ki je to priložnost izkoristil tudi za obisk žirovske Alpine, radovljiške Almire in kranjske Planike. Na sliki: Stojče Stojčevski si je v petek dopoldne ogledal obrate v Planiki in se pogovarjal s poslovodnimi in drugimi delavci te delovne organizacije. — Foto: L. M.*

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Zavržena oljčna vejica . . .

Včeraj je svet praznoval dan Organizacije združenih narodov, praznik miru, medsebojnega spoštovanja, sodelovanja in skupnih prizadevanj za največjo vrednoto sedanjega sveta — MIR. Praznovali smo zaskrbljeni sredi nemirnega sveta, zaskrbljeni nad svojo prihodnostjo v razmerah, ko sta simbola miru in Organizacije združenih narodov, golob in oljčna vejica, tako često zavržena in pomendrana v blato krvi, pokanja pušk, nezaupanja, oboroževanja, obtoževanja, vojskovanja. V tem trenutku se moramo zavedati, da slavljenec, Organizacija združenih narodov, ni več razsodnik miru in pravičnosti v svetu, mednarodna tribuna in neodvisni reševalec spornih zadev mednarodne skupnosti, ampak prepogosto utišani organ v igri velikih, močnih in nasilnih, mesto za uveljavljanje različnih interesov. Koliko resolucij zoper nasilna in nepravična dejanja v mednarodnih odnosih je bilo že sprejetih v dvorani Organizacije združenih narodov na nowyorški Peti aveniji, koliko obsodb in pozivov je izglasovala največja mednarodna tribuna, pa se vedno najde nekdo, ki mu za vse to ni mar, ki dela po starem po svoje, v interesu nekakšnih višjih ciljev.

Človeštvo želi Organizacijo združenih narodov takšno, kakršna je bila zasnovana prvo leto po vojni, ko je svet po veliki moriji druge svetovne vojne (trajala je 2078 dni in terjala nad 50 milijonov življenj) enotno obljubljal, da se ti dnevi nikdar ne bodo ponovili.

Morda pa so bile korenine današnjega svetovnega razkola zasajene že takrat, ko so veliki v isti sapi govorili o miru in sožitju, obenem pa se oboroževali, sejali medsebojno nezaupanje in začenjali že nad 30 let trajajočo serijo lokalnih vojn, teorijo vzdrževanja miru in ravnotežja na konicah bajonetov. V teh borih desetletjih je bilo nad 150 lokalnih vojn, samo danes pa se vojskuje 45 držav, v obračunih pa sodeluje razen državljanov teh držav še pol milijona tujih vojakov. 13 držav je v vojni odvisnih samo od orožja in druge pomoči velesil. Te države so žalostni poligon za preizkus in prodajo orožja. Te države pa so najrevnejše, lačne, izmučene. Zato je boj zoper razoroževanje tudi boj zoper lakoto in revščino.

Organizacija združenih narodov je poklicana za odstranitev teh nadlog, odgovorna skupaj z vsemi svojimi članicami, da dvigne simbol miru na zasluženo mesto. To terjajo milijoni ljudi, ki se te dni v različnih državah zbirajo na mirovnih pohodih, to terjajo neuvrščene države, ki so prepogosto potegnjene v vojne in nasprotja. Zato včerajšnji dan OZN ni samo spominski dan, ampak trenutek, ki nam mora pomeniti veliko več kot marsikomu sedaj pomeni.

J. Košnjek

Tehnika Meta bo pričala poznim rodovom

Jamnik — Blizu sto nekdanjih borcev in aktivistov Gorenjske, planincev, krajanov Jamnika in okolice ter mladine se je v nedeljo, 23. oktobra dopoldne zbralo v strmem pobočju Jamniške gore, da z majhno slovesnostjo odpro obnovljeno partizansko tehniko METO. Med njimi sta bila tudi Vinko Hafner, nekdanji član štaba 1. grupe odredov in Adolf Arigler-Bodin, ki je bil leta 1942 po nalogu CK KPS poslan na Gorenjsko, da organizira in razširi partizansko tiskarstvo.

Zbrane je v imenu Odbora podpisnikov Družbenega dogovora o varstvu grobov in spomenikov NOB pozdravil prvoborec Tine Zaletel, o razvoju in pomenu partizanskih tehnik na Gorenjskem pa je spregovorila Ana Benedetič, vodja arhivsko muzejske službe na univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani. Svoje spomine pa je tu oživel tudi Adolf Arigler-Bodin, ki je vodil partizansko tehniko METO.

Partizanska tehnika META je delovala v opuščeni votlini v Jamniški gori, kjer so nekoč Jamničani, Kroparji in drugi kopali železovo rudo. Votlina, ki so jo našli, je bila kot nalašč za skrito partizansko tehniko. Bila je dovolj prostorna, da so imeli v njej na eni strani delovni prostor s tehniko, na drugi pa pograde, pokrite s kožami. V sosednji, manjši votlini, so imeli skladišče.

Takratni komisar I. grupe odredov Lojze Kebe-Štefan si je zelo prizadeval, da bi partizanska tehnika na Gorenjskem čim prej zaživela. Zaradi močnih sovražnikovih represalij je bila Gorenjska v začetku leta 1942, razen nekaterih manjših tehnik, brez lastnega partizanskega tiska. 27. avgusta 1942 so naredili akcijo v Kropi, v kateri so zaplenili ročni in rotacijski ciklostil, več pisalnih strojev, matric in papirja, v začetku oktobra pa je delo v novi tehniki steklo. Prvi letak, ki je nastal v tej votlini, je bil »Za narod ali proti narodu«, stiskan v 2300 izvodih, naslednji pa je bil »Odlok«, s katerim je štab 1. grupe odredov prepovedal sečnjo gozdov. Po hajki 16. oktobra, ko je padel Lojze Kebe-Štefan, so v tehniko hodili le ponoči, čez dan pa so se tiskarji zadrževali v štabnem taborišču. Kljub silno težavnim razmeram je bila tehnika Meta — tako jo je po Kebetovi smrti poimenoval Vinko Hafner — zelo plodna. Poznan je letak iz tehnike Meta, ki je bil namenjen nemškim vojakom in delavcem, od tod je prihajal Slovenski poročevalec in številni letaki, ki so vzpodbujali slovenski narod v boj proti okupatorju.

27. decembra 1942 so zaradi zime in nevarnosti, da Nemci odkrijejo štabno taborišče, tehniko preselili v Mišače k Cirilu Pečniku.

Od vseh gorenjskih partizanskih tehnik sta doslej obnovljeni le dve, tehnika Kokrškega odreda v Dolini nad Tržičem in Meta. Prav je, da so se delavci Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju odločili tudi za obnovo Mete, kajti prav takšni primeri najbolj zgovorno pričajo o tem, kako težka je bila naša borba in koliko iznajdljivosti in sposobnosti so morali pokazati naši borci, da so v vojnih razmerah, sredi gozdov, izdajali propagandno gradivo, ki je bilo včasih ljudem bolj potrebno kot kruh.

Ob otvoritvi partizanske tehnike Meta je izšla tudi drobna knjižica iz zbirke Gorenjska med NOB, ki smo jo že tako dolgo pričakovali: pripoveduje o Jamniku in njegovih čudovitih ljudeh in tudi o tehniki Meta.

D. Dolenc

Poudarki iz govora predsednika predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije Stojčeta Stojčevskega na svečani otvoritvi II. zveznega tekmovanja proizvodnih delavcev obutvene industrije v Kranju

● Zveza sindikatov Jugoslavije podpira takšna delovnoproizvodna tekmovanja, ki se vse bolj uveljavljajo kot delavska srečanja, ki krepijo tovarištvo in občutek razredne pripadnosti, usmerjajo cilje in ideale delavskega razreda. Obenem pa poglabljajo bratstvo, enotnost in občutek pripadnosti skupnosti, kar je v sedanjem trenutku še kako pomembno pri obvladovanju težav, s katerimi se srečujemo.

● Na takšnih tekmovanjih se pokaže izreden delovni polet, zato bi bilo dobro, če bi tako vzdušje prenesli v vse delovne sredine. Tekmovanje mora razvijati spoštovanje dela in odgovornosti. Delavec se ob tem potrjuje in zaradi tega lahko zahteva pogoje za ustvarjanje večjih rezultatov dela. Takšen odnos do dela in več odgovornosti seveda delavci zahtevajo tudi od drugih subjektov v družbi, ki morajo prav tako doprinesti svoj del k ekonomski stabilizaciji.

● Ko z resolucijo za naslednje leto potrjujemo smeri izhoda iz ekonomskih težav, nam mora biti jasno, da je naša največja notranja rezerva osveščenost delavca samoupravljalca in njegova pripravljenost vplivati na poslovanje njegove organizacije in združenega dela v celoti. Zato se je treba opreti na lastne sile — na delavce samoupravljalce.

● Da pa bi to dosegli, moramo opustiti dosedanjo miselnost, da se lahko več porabi, kot se ustvari. Moramo si prizadevati za večjo proizvodnjo, večji izvoz, večji dohodek. Brez večjega in boljšega dela, večje delovne in tehnološke discipline, spoštovanja zakonitosti, dogovorjene politike, sprejetih sporazumov in dogovorov in seveda brez večjega samoupravnega in političnega prizadevanja delavskega razreda ne bo želelnih rezultatov.

● Vsako delovno mesto naj se dnevno potrjuje z delom in rezultati dela. Vsakomur naj bo jasno, da se s slabim delom zmanjšuje pravica za upravljanje z delovnimi sredstvi. Tistim, ki iščejo zaposlitev, pa je treba povedati, da je treba poiskati delo tam, kjer je, kjer so potrebe po delavcih.

GLAS Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Jože Košnjek — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Žalar in Danica Žlebir — Fotoreporter Franc Perdan — Tehnični urednik Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec, Slavko Hain in Igor Kokalj — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komerciala, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Polletna naročnina 450.— din.

Izobraževanje samoupravljavcev

Jesenice — Na Jesenicah že nekaj časa izredno dobro dela klub samoupravljavcev pri občinskem sindikalnem svetu. Tako je septembra uredniški odbor — v okviru programa kluba samoupravljavcev — za radijsko delegatsko šolo pri klubu sprejel program radijske delegatske šole, ki bo potekala do konca letošnjega leta in vsebovala pet tem.

Klub samoupravljavcev je v sodelovanju s svetom za vprašanja delitve po delu in rezultatih dela in v skladu z usmeritvami konference o nagrajevanju organiziral seminar o usklajevanju samoupravnih splošnih aktov z družbenim dogovorom o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Seminar je bil namenjen za člane delovnih skupin, ki so jih delavski sveti v organizacijah združenega dela imenovali za pripravo strokovnih rešitev in sprememb samoupravnih splošnih aktov s področja delitve po delu.

Seminar je obsegal dve temi ter razgovor o problematiki uresničevanja usmeritev konference občinske organizacije Zveze sindikatov Jesenice o vprašanjih delitve po delu in rezultatih dela.

Klub samoupravljavcev je organiziral tudi seminarje o vlogi in delu samoupravne delavske kontrole, o kadrovski politiki in o delovanju in vlogi delavskih svetov.

D. S.

Dražja stanovanja za zamudnike

Kranj — Pred tremi leti so v kranjski občini sklenili dogovor, da bodo zbirali dodatna sredstva za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov. Zdaj pa ugotavljajo, da delovne organizacije ne poravnavajo sproti svojih obveznosti. Tako so na primer za družbene objekte doslej zbrali 89 milijonov dinarjev, za komunalne pa 47 milijonov. To je precej manj od načrtovanega.

Če bodo delovne organizacije poravnale dosedanje obveznosti in tudi prihodnje, se bo za nove družbene objekte nabralo okrog 370 milijonov dinarjev, kar pa je še vedno za približno 15 odstotkov manj od načrtovanega. Za komunalne objekte naj bi zbrali okrog 270 milijonov, kar je celo za 40 odstotkov manj od prvotno predvidenih sredstev. Tolikšni zaostanki pa resno ogrožajo uresničevanje dogovorjenih programov.

Pri gradnji družbenih objektov bosta v prihodnje najpomembnejša šolski center Iskre in nova osnovna šola na Planini. Kar pa zadeva komunalne objekte, se zbiranje nanaša na obnovo in razširitev vodovodnega omrežja, kanalizacije in cest, sanacijo odlagališča odpadkov v Tenetišah, izdelavo načrtov za nova stanovanjska naselja in drugo.

Delovne organizacije bodo opozorili na uresničitev sprejetih programov in dogovorjenih obveznosti. K plačevanju prispevka jih bodo skušali prisiliti tako, da jim bodo nova stanovanja zaračunavali dražje. Prav tako od tistih, ki obveznosti ne poravnavajo redno, ne bodo sprejemali naročil za nova stanovanja.

A. Ž.

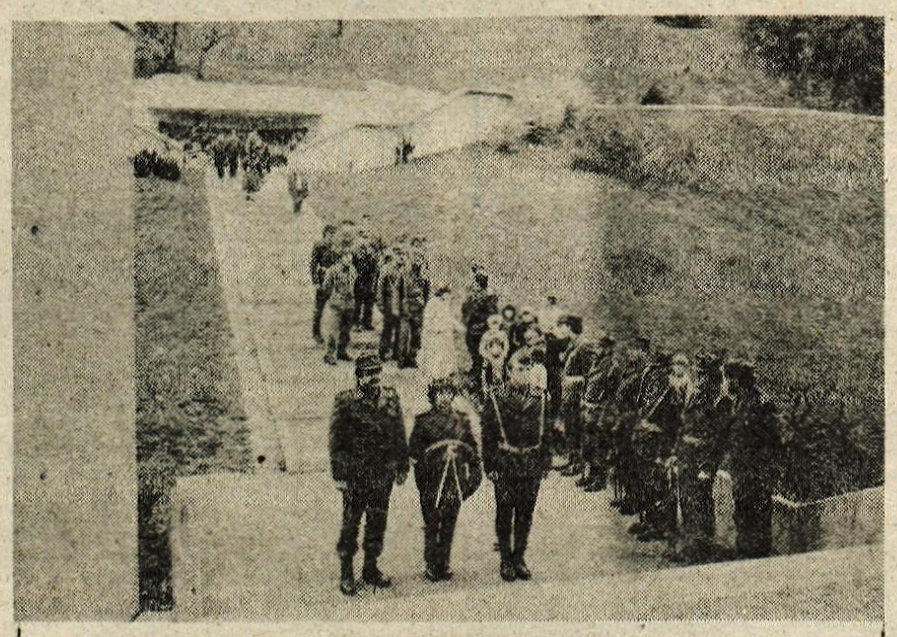

Dražgoše — V okviru rednega usporabljanja enot teritorialne obrambe Gorenjske so med bivanjem v Dražgošah pripadniki teritorialne obrambe položili venec k spomeniku dražgoški bitki. Teritorialcem in šolarjem iz Dražgoš je ob tej priložnosti spregovoril polkovnik Janez Lušina. — Foto: L. M.

Krajevna skupnost Majur leži med mestoma Svetozarevo in Ćuprija in ima več kot 2800 prebivalcev. Zadnja leta so razrešili komunalne probleme, uredili so javno razsvetljavo, asfaltirali vse ulice, preuredili Dom kulture, dobili novo iskrško telefonsko centralo in odkrili spomenik padlim v prvi in drugi svetovni vojni (na sliki). — J. Kuhar

Cerkljani v oddaji Znanje — Imanje

Prisrčen sprejem v Majurju

Cerkljanski pevci, plesalci, športniki, kmetje in izdelovalci ročnih del so uspešno zastopali krajevno skupnost Cerklje v priljubljeni oddaji Znanje — Imanje — Tretje mesto še zagotavlja nastop v decembrskem finalu

Cerklje — Več kot tisoč krajanov Majurja iz občine Svetozarevo v Srbiji je prejšnji petek popoldne pričakalo pred Domom kulture goste z Gorenjske, svoje »nasprotnike« v znani oddaji beograjske televizije Znanje — Imanje. Po prisrčnem sprejemu so Cerkljani še isti večer na skupni prireditvi z domačini v pesmi, plesu in besedi predstavili občino Kranj in svojo krajevno skupnost. V soboto popoldne je delegacija Cerkelj obiskala grob Svetozarja Markovića v Svetozarevu in si ogledala kulturne in zgodovinske znamenitosti mesta.

V nedeljo so pevci, plesalci, športniki, kmetje, izdelovalci ročnih del in predstavniki družbenopolitičnega življenja nastopili v televizijski oddaji Znanje — Imanje, ki si jo je na malih zaslonih ogledalo šest milijonov Jugoslovanov. Cerkljani so osvojili 550 točk od 650 možnih in zasedli tretje mesto v skupini gostujočih krajevnih skupnosti. Takšna uvrstitev še zagotavlja nastop na sklepni prireditvi, ki bo 9. decembra letos. Poudariti velja, da je Gregor Bohinc iz Cerkelj zmagal v kvizu o poznavanju sodobne kmetijske mehanizacije, Milka Zorman pa je za svoje ročno delo prejela najvišje priznanje beograjske revije Praktična žena. Uspešni so bili rokometaši, ki so bili v obeh srečanjih boljši od domačinov. Navdušil je tudi Krvavški kvintet, ki bo verjetno že letos gostoval z beograjsko televizijo v sosednji Madžarski.

Na poti v Majur so se Cerkljani ustavili v Beogradu, kjer so obiskali spomin-sko hišo Josipa Broza-Tita in se poklonili neznanemu junaku na Avali. Udeležbo na prireditvi, ki je izzvenela kot manifestacija prijateljstva med narodi, so omogočile nekatere kranjske delovne organizacije in Skupščina občine Kranj.

J. Kuhar

Mladi niso le servis za akcije

Jeseniška mladina ocenjuje rezultate enoletnega dela in ugotavlja, da bo brezposelnost precejšen problem — Več mladih v mladinsko organizacijo

Jesenice — Ko jeseniški mladinci ocenjujejo delo v minulem enoletnem obdobju, so posebej pozorni na nekatere probleme. Mlade najbolj tare nezaposlenost, ki v jeseniški občini številčno sicer ni velika, vendar načrti zaposlovanja niso obetavni: izkazal se bo precejšen porast brezposelnosti, predvsem pri ženskah. Struktura na novo zaposlenih kaže, ugotavljajo mladi, da gospodarstvo še ni dovolj pripravljeno na modernizacijo proizvodnje in na lastno znanje. Zgovoren kazalec so tudi za lani razpisane štipendije, ko jih kar tretjina ni bila podeljenih.

Občutljivi so na to, ker mladi neradi delajo v mladinskih organizacijah in vedno manj jih je zares aktivnih. Ugotavljajo, da mlade ne zanima sedanja organiziranost, ker se stalni organi in komisije veliko preveč ubadajo s sklepčnostjo in formalnim delom, manj pa z aktivističnim. V osnovnih organizacijah Zveze socialistične mladine danes vodijo slabo kadrovsko politiko.

Veliko osnovnih organizacij po terenu ali v delovnih okoljih životari ali pa se ukvarja zgolj z delovnimi akcijami, športnimi tekmovanji in prireditvami, kar pa ni dovolj, da bi se enakovredno vključile v samoupravno skupnost. Mladih delegatov je zato v delegatskem sistemu premalo, veliko jih je brez mnenj »baze«. Mladina še vedno ostaja servis za prireditve in delovne akcije.

Jeseniška mladina skrbi za nujno idejnopolitično izobraževanje in usposabljanje mladih s šolo za mlade samoupravljavce, seminarjem za predsednike in sekretarje osnovnih organizacij, predavanji, okrogli mizami, v prihodnje pa pripravljajo še mladinsko politično šolo.

Tudi Jeseničani ugotavljajo, da je mladinsko prostovoljno delo v krizi in staro »akcijaško« življenje ne privablja več toliko mladih kot nekoč. Da pa je to delo koristno, dokazuje stalna brigada Železar, ki dela v Železarni in je zbrala že nič koliko ton odpadnih surovin in očistila precej proizvodnih obratov.

Mladim se za širše interesne dejavnosti obetajo boljši časi, saj so pridobili prostor. Več pozornosti bo treba posvetiti delu društev ter sodelovanju z zamejci. Že sedanji stiki z Zvezo slovenske mladine Koroške in Zvezo Komunistične mladine Italije so lahko dobra osnova za širše sodelovanje z zamejci. Mladina v Železarni ima stike s klubom Jugoslavije iz Beljaka, kamor so vključeni naši delavci na začasnem delu.

D. Sedej

Popravek

V članku Usklajen šolski koledar v petkovi številki Glasa je prišlo do pomote. Zimske počitnice se tudi za osnovne šole prično 4. ponedeljek v januarju in ne 4. januarja. Za napako, ki je nastala v uredništvu, se opravičujemo.

Druga plat medalje

Ocena o pravkar končanem sejmu gostinske opreme v Kranju, je ugodna: v celoti je uspel in bi ga bilo prav na tej zasnovi treba razvijati in izpopolnjevati. Za primer povejmo samo podatek, da je bilo prodanih preko 10 tisoč vstopnic in da si ga je, ker so imele šolske skupine brezplačni vstop, ogledalo še precej več obiskovalcev.

Zanimiv je tudi podatek, da je bilo na račun tako imenovanega sejemskega kontigenta sklenjenih za okrog 60 milijonov dinarjev pogodb za uvoz tiste opreme, ki naj bi izboljšala proizvodnjo in s tem tudi konkurenčnost izdelkov posameznih naših delovnih organizacij na tujem trgu. Preprosteje povedano gre za to, da je na račun razdeljene devizne kvote na sejme s temi devizami administrativno laže realizirati nekatere uvozne posle. Tokrat je šlo na kranjskem sejmu predvsem za opremo za tekstilne in lesne proizvajalce.

Pri tem seveda ne gre samo za kranjski sejem, saj takšne devizne kvote pripadajo vsem sejmom pri nas po določenem ključu. Prav tu pa je jedro problema: dokaj čudna druga plat medalje. Interes slehernega prireditelja sejma je, da bi bila prireditev čimbolj zanimiva, kvalitetna in privlačna tako za obiskovalce (potrošniške) kot delovne organizacije oziroma poslovneže. Zato je mednarodna udeležba na sejmu vsekakor zelo zaželena. Tudi tuji razstavljalci imajo seveda interes, da se predstavijo s svojimi izdelki v Jugoslaviji. Vendar pa je njihov nastop na naših sejmih že nekaj časa dokaj čuden.

Prepogosto, lahko bi rekli že kar praviloma, se dogaja, da se tudi razstavljalec pojavi na sejmu samo z delom svojega proizvodnega programa oziroma s tistim, za katerega se je že predhodno dogovoril z našim partnerjem, da bo bo po sejmu tudi oddal. To pa je v nasprotju s sejemskimi prireditvami v tujini, ko razstavljalec pripelje na sejem po deset ali več artiklov, z njimi potuje od sejma do sejma, proda pa morda le desetino razstavljenih izdelkov. O hudi konkurenci je ob takšnem poslu že povsem zadovoljen.

Pri nas pa je ravno obratno. Dogaja se celo to, da je na sejmu le del opreme, ostala pa čaka do konca prireditve nerazpakirana, da bi tako dobavitelju prihranili stroške. Razen tega se je tovrstni sejemski uvoz ponekod celo tako izrodil, da se naš in tuji partner predhodno dogovorita za posel, nato pa sama ali pa s pomočjo tretjega na vrat na nos organizirata nekakšen sejem zaprtega tipa. Le-ta je seveda samo kulisa, za katero se sklepa vnaprej dogovorjen posel.

Takšen odnos mednarodnega zastopstva na naših sejmih je torej nenormalen pojav; ni pa nič drugega kot posledica izredno zapletenega in dolgotrajnega administrativnega postopka pri uvozu blaga po redni (izvensejemski) poti. Ob tem moti samo nekatere (večino pa prav nič), da takšen odnos zelo siromaši naše sejemske prireditve. Najbrž ne gre za to, da bi spet administrativno predpisali, da mora biti nek tuj artikel v celoti predstavljen na najmanj treh ali več jugoslovanskih sejmih, da bi potem lahko pristal pri našem kupcu. Vprašanje je, koliko bi s tem obogatili naše sedanje sejemske prireditve. Bolj gre za to, da tujemu razstavljalcu (tudi ob sedanjih zaporah) dajemo še vedno določeno garancijo, da smo družba kot celota zainteresirani za tehnološke dosežke in novosti in da smo se tudi pripravljeni dogovarjati za tovrstne posle v prihodnje. To naj bi potem omogočili združenemu delu, vendar brez številnih nepotrebnih administrativnih zaprek. S tem bi bili naši sejmi veliko zanimivejši, interes tujih razstavljavcev, da pokažejo več kot zdaj, večji in nenazadnje bi si tehnološko pamet tako bogatili doma, ne pa s pogosto zelo dragim in neuspešnim tavanjem po sejmih v tujini.

A. Žalar

DRUŠTVO OBRTNIKOV KRANJ
Likozarjeva 1

OBVEŠČA

vse obrtnike, da Knjigovodski servis pri Društvu obrtnikov Kranj, Likozarjeva 1, še razpolaga s prostimi kapacitetami za vodenje poslovnih knjig.

V kolikor ste zainteresirani za celovite knjigovodske usluge, se oglasite v Društvu obrtnikov občine Kranj Likozarjeva 1 vsak dan, razen sobote od 7. do 15. ure, v sredo pa od 7. do 17. ure.

Vedno več tovora po železnici

V dolgoročnem programu gospodarske stabilizacije v prometu je med drugim zapisano, da mora železnica v prihodnje postati glavni nosilec tako imenovanega celinskega preseljevanja tovora v naši državi. Doseženi rezultati na tem področju že potrjujejo tovrstno usmeritev.

Že julija in avgusta smo bili v Sloveniji priča izrednemu povečanju prevoza surovin in končnih izdelkov na železnici. Številke o septembrskem prometu pa so rekordne. Po podatkih Železniškega gospodarstva Ljubljana so ta mesec naložili 917.353 ton (za 29,8 odstotka več) in razložili 1.169.922 ton, kar je za 14,1 odstotka več kot v enakem času lani.

Takšni ugodni rezultati pa so po drugi strani zgolj navidezni, saj jih razvrednotuje pomanjkanje vagonov. Zato si mora Železniško gospodarstvo lete izposojati; pogosto tudi pri tujih železniških upravah. Ker pa so najemnine v takšnih primerih zelo visoke, bodo prav ti stroški skoraj popolnoma razvrednotili sicer izredne napore slovenskih železničarjev.

A. Ž.

Obljuba na preizkušnji

Uredba o depozitu pri prehodu državne meje bo prenehala veljati konec leta, so izjavljali najodgovornejši predstavniki našega državnega in družbenopolitičnega življenja lanskega oktobra, torej pred letom dni, ko je bila uredba sprejeta. To naj bi bil le začasen ukrep, ki naj bi prispeval k razreševanju naših žgočih gospodarskih vprašanj, ne pa poteza trajne narave, ki nam je prinesla razen pozitivnih tudi precej negativnih posledic. Ob uvedbi depozita je bilo slišati mnenja, da smo z njim Jugoslovani postavljeni v neenakopraven položaj z državljani drugih držav in tudi z našimi ljudmi, ki so na začasnem delu v tujini, da večina Jugoslovanov pravice svobodnega prehoda državne meje ni izkoriščala in da smo si prav z oblikovanjem politike odprtih meja utrdili mednarodni ugled. Špekulante in njim podobne pa bi morali že davno prej trdneje priviti, jim pristriči peruti ter ukrepati zoper zlorabljanje svobodnega prehoda meje, za kar imamo organe in predpise.

Leto depozita se je izteklo. Na preizkušnji je obljuba najodgovornejših, da povedo o usodi tega ukrepa, da pojasnijo njegove enoletne pozitivne in negativne izkušnje. Tudi to je stvar zaupanja, stvar odgovornosti do ljudi . . .

I. Slavec

Petina mleka z 72 kmetij

Pospeševalna služba Gorenjske kmetijske zadruge je ob rednem pospeševalnem delu na vseh 1500 kmetijah v kranjski občini vključila v poseben strokovno-svetovalni program še 72 večjih, večinoma v prirejo mleka usmerjenih kmetij.

Kranj — Zadružni pospeševalci obiskujejo te kmetije pogosteje kot ostale, kar redno vsak mesec. V spomladansko-poletnem obdobju svetujejo kmetom predvsem glede gnojenja obdelovalnih površin, spravila krme in načina siliranja ali sušenja. V jesensko-zimskem času pa pomagajo z nasveti, kako sestaviti krmni obrok — kaj dodati silažni koruzi in senu, da prireja mleka ne bo upadla. Redno se pojavljajo v hlevih in če opazijo vnetje vimena, plodnostne motnje ali druge spremembe na kravah, opozorijo o tem preventivno skupino, organizirano pri Živinorejsko-veterinarskem zavodu Gorenjske. Na 20 kmetijah opravijo vsako leto temeljito analizo zemlje, sena in krvi krav. Na ta način ugotavljajo pomanjkljivosti pri gnojenju, spravilu krme in sestavi krmnih obrokov. Bržčas pa bi opravili še večje število pregledov, če tovrstne analize ne bi bile tako drage — Za vsako kmetijo veljajo 20 tisočakov.

Dosledno pospeševalno delo je doslej še vedno povrnilo vloženi denar. To potrjuje tudi podatek, da na teh kmetijah narašča prireja mleka po pet odstotkov letno, v letošnjih prvih devetih mesecih pa je bila v primerjavi z enakim lanskim obdobjem večja skoraj za sedem odstotkov. Na teh kmetijah — najmanjša med njimi odda 20 tisoč litrov mleka, tri pa celo preko sto tisoč litrov na leto — odkupijo zadružne organizacije Sloga Kranj, Cerklje in Naklo kar petino vsega mleka, približno tri milijone litrov. Tudi po mlečnosti so krave s teh kmetij s 3500 litri daleč nad gorenjskim in slovenskim povprečjem. Toda možnosti tudi na teh kmetijah še niso povsem izkoriščene. Pospeševalce čaka še veliko dela, največ pa bi k večji prereji pripomogla redna preskrba z beljakovinskimi dodatki po zmernejših cenah.

C. Zaplotnik

Sporna pogodba o revitalizaciji

Kranj — Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj je v začetku 1979. leta sklenila s Projektivnim podjetjem Kranj pogodbo v zvezi s projektiranjem celotnega programa revitalizacije družbenega stanovanjskega fonda v občini. Ta (preliminarna) pogodba pa je pred nedavnim postala sporna.

Odbor za prenovo in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini pri samoupravni stanovanjski skupnosti je namreč konec septembra razpravljal o ponudbah za izdelavo načrtov za revitalizacijo stavbe na Maistrovem trgu 13 v Kranju. Ugotovili so, da je ponudba Arhitekt biroja Tržič za izdelavo projektov za dobrih 200.000 dinarjev nižja od ponudbe Projektivnega podjetja Kranj, razen tega pa bi Arhitekt biro projekte izdelal v krajšem roku. Zato je odbor sklenil, naj strokovna služba Domplana preuči pogodbo iz leta 1979 in predlaga, da se ta pogodba razveljavi ali pa dopolni tako, da je možna izbira več ponudnikov. Hkrati je ne glede na določila pogodbe sklenil, da se naročilo za izdelavo projektov za revitalizacijo stavbe na Maistrovem trgu 13 odda Arhitekt biroju Tržič.

Na zadnji seji v petek, 21. oktobra, pa je odbor ponovno razpravljal o tem in ugotovil, da je bilo Projektivno podjetje Kranj opozorjeno na relativno visoko ocenjeno ponudbo in tudi pozvano, naj pripravi novo in jo skuša prilagoditi. Ponovno preučena ponudba v Projektivnem podjetju Kranj pa je bila glede stroškov za izdelavo projektov nespremenjena. Zato je odbor ponovil stališče s prejšnje seje, da se odda naročilo Arhitekt biroju Tržič, ki je mimogrede, že sodeloval pri prenovi Mlečne restavracije in zato ta objekt v Kranju že dokaj dobro pozna.

Ob tem pa ostaja še vedno sporno vprašanje glede preliminarne pogodbe iz leta 1979. Člani odbora so poudarili, da bodo, če bo potrebno tvegali tudi tožbo. Revitalizacija družbenega stanovanjskega fonda v občini je tako obsežno in dolgotrajno delo, da projektno obravnavanje ne bi smelo biti prepuščeno izključno enemu, ker bi to pomenilo pristajanje na stroške, kakršne bo pač ta določil.

A. Žalar

Iskrina konferenca mednarodnega trženja

Bodočnost je v izvozu sistemov

Sestavljena organizacija Iskra bo letos izvozila za 220 milijonov dolarjev — Izvoz narašča letno med 20 in 25 odstotki — Sprejeti ukrepi za ohranitev dosedanje rasti — Prihodnje leto 300 milijonov dolarjev izvoza, od tega 200 milijonov konvertibilnega — Več izvoza sistemov

Brdo pri Kranju — Konec preteklega tedna je bila na Brdu pri Kranju 12. konferenca mednarodnega trženja Iskre. Triindvajset predstavnikov Iskrinih enot v tujini je skupaj s predstavniki razvojnih, proizvodnih in tržnih organizacij ocenilo rezultate v mednarodnem trženju in se dogovorilo, kako naj se Iskra še bolj učinkovito vključuje v mednarodno delitev dela.

V sestavljeni organizaciji Iskra so v zadnjih letih dosegli pomembne izvozne rezultate, le posebej na konvertibilnem trgu. Tako bodo letos iztržili s prodajo na tuje blizu 220 milijonov dolarjev in s tem Iskra postaja tretji največji izvoznik v Jugoslaviji in se uvršča med tiste, ki imajo najbolj ugodno devizno bilanco. Rezultat je še pomembnejši, če upoštevamo, da ne gre za izvoz naravnega bogastva oziroma surovin, temveč zahtevnih naprav in sistemov na najbolj propulzivnem področju industrije — profesionalni elektroniki.

Vse kot tri četrtine izvoza gre v dežele, kjer delujejo Iskrine trgovinske in prozvodne enote. Te so v 18 državah po vsem svetu in so omogočile izvoz izdelkov, sistemov in znanja v 96 držav. Poleg trgovinskih stikov Iskre s pomočjo te enote omogočajo tudi dragocene povezave na finančnem, proizvodnem, predvsem pa na razvojnem in tehnološkem področju, kar je zlasti v profesionalni elektroniki izrednega pomena. Uspehi razvejane Iskrine zunanjetrgovinske mreže, ki je ena največjih v Jugoslaviji, dokazujejo, da so se dolgoročne finančne in kadrovske naložbe vanjo obrestovale.

Iskra je leta 1980 izvozila za 144 milijonov dolarjev, naslednje leto za 192 milijonov, lani za 206 milijonov in letos bo iztržila 220 milijonov dolarjev. Na konvertibilnem trgu pa je leta 1980 zaslužila 103 milijone dolarjev, leta 1981 124 milijonov dolarjev, lani prav toliko, letos pa pričakuje izkupiček 154 milijonov dolarjev. Uvoz vsa leta zaostaja, tako skupni kot konvertibilni. Letos bo Iskra uvozila za 125 milijonov dolarjev materiala in opreme, od tega s konvertibilnega področja za 93 milijonov dolarjev.

Da bi Iskra tudi v bodoče obdržala rast izvoza med dvajset in petindvajset odstotki letno in se še utrdila na zunanjih trgih, je potrebna mobilizacija vseh sil in moči v vseh delovnih in temeljnih organizacij Iskre in vrsta takojšnjih ukrepov.

Tako so na konferenci posebno pozornost namenili izpolnjevanju plana izvoza za leto 1983 pa tudi že za leto 1984 ter se dogovorili o ukrepih za izpolnjevanje srednjeročnega plana. Osrednja pozornost je veljala povečevanju izvoza sistemov, saj obsega izvoza ni več moč povečevati in stopnjevati z elementi in enostavnimi izdelki. Za trženje zahtevnih sistemov se bodo morali v Iskri hitreje usmeriti na ciljne skupine odjemalcev v svetovnem merilu kot so PTT, železnica, energetika, industrija obdelovalnih strojev, avtomobilska industrija, industrija elektronskih naprav, industrija gospodinjskih aparatov in podobne.

Na konferenci so obravnavali tudi strategijo in organiziranost Iskre za trženje v deželah v razvoju, kamor naj bi se delež izvoza počasi povečeval od sedanjih 20 odstotkov na 30 do 35 odstotkov. Tu gre predvsem za prodajo kompleksnih sistemov na ključ in za prenašanje proizvodnje izdelkov s tehnologijo in organizacijo. Zato bo potrebno v deželah v razvoju pospešeno dograjevati mrežo poslovnih enot.

Prihodnje leto naj bi iskra izvozila za 300 milijonov dolarjev, od tega 200 milijonov na konvertibilno tržišče in za 100 milijonov na klirinško področje. Za dosego tega cilja so na konferenci sprejeli vrsto konkretnih ukrepov in zadolžitev. Dolgoročno gledano pa bo morala Iskra dopolnjevati organiziranost trženja, se prilagajati okolju, predvsem novim tehnologijam, produktom, kupcem, načinu dela itd. Za dosego tega cilja bo morala zadosti hitro šolati ljudi, ki bodo sposobni uresničevati zahtevno trženje v svetu in ki se bodo s stalnim dopolnjevanjem znanja lahko pravočasno odzvali na najrazličnejše spremembe in zahteve v svetu.

L. Bogataj

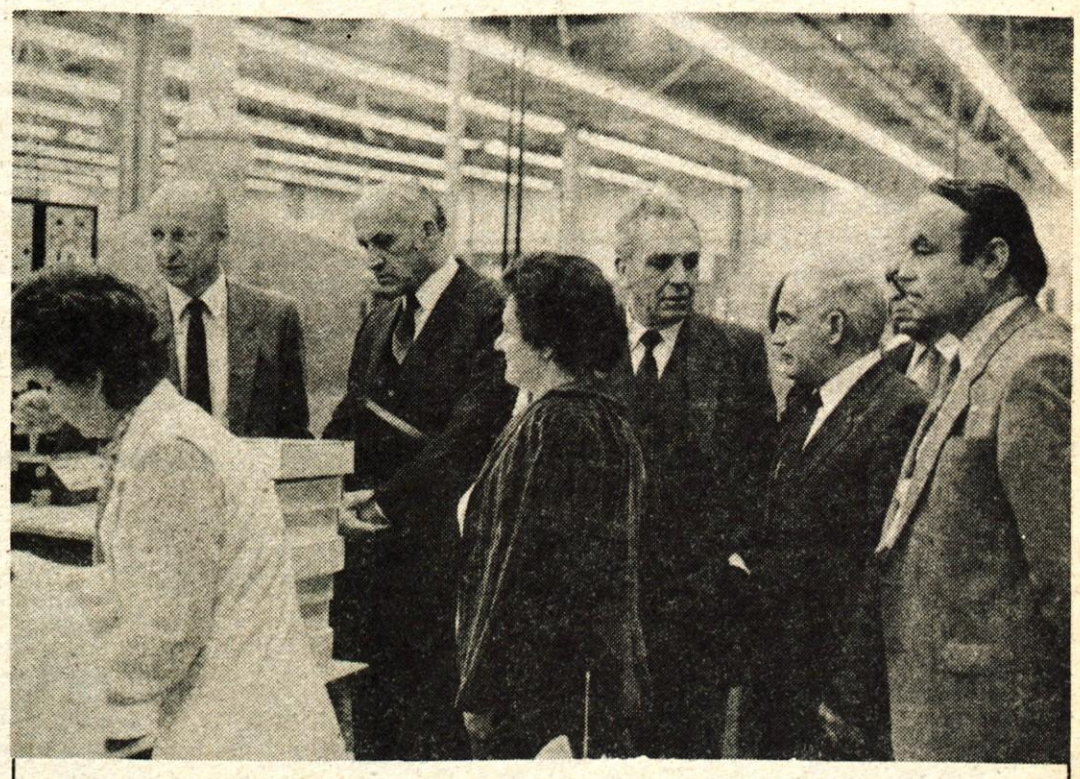

***Številni obiski v Iskri** — Številne domače in tuje delegacije obiščejo Iskro v Kranju, saj si tudi tako ta delovni kolektiv pomaga k uspešnemu utiranju poti na domačem in tujem trgu. Tako je pred nedavnim obiskal Iskro Telematiko v Kranju predsednik jugoslovanske skupščine Vojo Srzentić skupaj s predsednikom slovenske skupščine Vinkom Hafnerjem, predsednikom kranjske občine skupščine Ivanom Cvarom, članom kolegijskega poslovodnega odbora Iskre Pavlom Gantarjem, namestnikom glavnega direktorja Iskre Telematike Alfonzom Medvedom in direktorjem za organizacijo in kadre Maksom Erzinom. Predstavniki Iskre so ob tem obisku (s tega je tudi posnetek) opozorili na zapleten gospodarski položaj, na hiter razvoj telekomunikacijskih sistemov v svetu, ki mu Iskra v sedanjih gospodarskih razmerah težko sledi, in na pretirano administracijo, kar prav tako hromi razvoj. Zato je treba podpreti Iskrina prizadevanja na tem področju. — K. Mohar*

Mojstri svojega poklica

Najboljši ekipi na drugem zveznem tekmovanju delavcev obutvene industrije sta bili iz Slovenije — za žensko obutev — ter iz Vojvodine za moško obutev — Največ zlatih medalj v posameznih disciplinah so osvojili tekmovalci iz Srbije

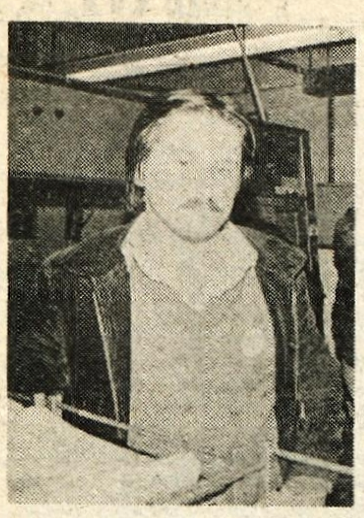

Božo Debevc

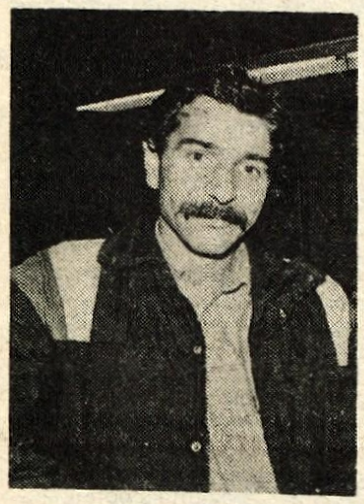

Nenad Žirić

Zdenka Aljančič

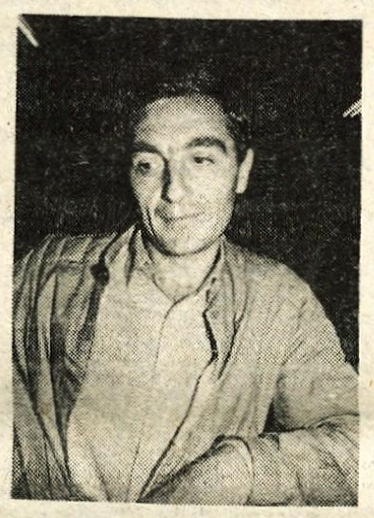

Angel Darev

Kranj — Pretekli petek in soboto je v Kranju na II. zveznem delovno-proizvodnem tekmovanju delavcev obutvene industrije Jugoslavije najboljših v svojem poklicu merilo svoje znanje. Ko so ob bučnem ploskanju tovarišev iz ekip na svečani zaključni slovesnosti najboljši prejemali medalje, je bilo povsem jasno, da so takšno merjenje spretnosti vzeli presneto zares že v pripravah na to sicer šele drugo tekmovanje, predvsem pa se je to kazalo med tekmovanjem samim.

Čeprav tekmovalci iz 77 delovnih organizacij iz vse Jugoslavije niso v dveh dneh, kolikor je trajalo tekmovanje, izdelali niti enega čevlja, pa so vendarle pokazali vsak v svoji tekmovalni disciplini mojstrstvo v tistem delu proizvodnega procesa, za katerega so se pripravljali in ki ga večina opravlja tudi med svojim rednim delom. Pet disciplin je bil le manjši, čeprav bistveni izbor del iz proizvodnega procesa. Tekmovalci so morali premagovati pri tem tudi nekatere razlike v strojni opremi, ki sicer v tovarnah obutvene industrije niso posebno velike, je oprema ponekod še zastarela. Še najmanj je vplivala oprema na tekmovanju pri modeliranju, kjer se je 14 tekmovalcev pomerilo v kreiranju moške in ženske obutve. Tekmovalci so morali urezati čevelj po predstavljenem modelu in urezati iz usnja tudi model čevlja po lastni izbiri. V tej disciplini je pri kreiranju ženske obutve zablestela **Zdenka Aljančič** iz kranjske Planike, ki ji je tekmovalna žirija prisodila za njen izdelek največ točk.

Božo Debevc iz tržiškega Peka je prišel na tekmovanje še s petimi delavci iz Peka, svoje sposobnosti pa je pokazal pri spajanju zgornjih in spodnjih delov moške obutve. Pri tem je zasedel tretje mesto. »Zdaj sicer delam v vzorčni delavnici Peka, prej pa sem bil v montaži. Večina strojev v montaži je take vrste, da se jim delavec lahko kaj hitro prilagodi in lahko na njih tudi dobro dela. V sodobni obutveni proizvodnji mora biti delavec specializiran, vedno pa pride prav, če zna opravljati še druga dela.«

Ker je bila Slovenija izbrana za organizatorja drugega zveznega tekmovanja, letos ni bilo izvedeno republiško tekmovanje, kjer bi izbrali najboljše delavce za zvezno. V drugih republikah in pokrajinah so takšna izbirna tekmovanja imeli. **Angel Darev**, delavec iz Koštane v Vranju, je bil med najboljšimi na republiškem tekmovanju v Knjaževcu: »Takšno tekmovanje ni le izbira najboljših v posameznih disciplinah, pač pa je tudi priložnost za izmenjavo izkušenj, nabiranje znanja. Kot sem lahko opazil na dosedanjih tekmovanjih, posebno velikih razlik v tehnologiji ni, so pa seveda v organizaciji dela. Prav to pa tekmovalci skušamo prenesti v svoje sredine, da bi še bolje delali, več proizvedli, več izvozili.«

V ekipi iz Hrvatske je bil tudi **Nenad Žirić** iz Borova, ki je bil lani v svoji disciplini spajanje zgornjih in spodnjih delov najboljši, letos pa je ostal brez boljše uvrstitve. »Čeprav sem se posebej pripravljal na to tekmovanje, pa je ponoviti lanski uspeh najbrž težko. Vedno se najde kdo, ki je še boljši. Sicer pa se na teh tekmovanjih srečujemo tudi zato, da bi lahko novosti in izboljšave prenesli v okolje, kjer delamo.«

Med izredno zahtevne discipline na tem tekmovanju sodi tudi šivanje zgornjih delov obutve. V proizvodnji je namreč šivanje zgornjih delov obutve razdeljeno na več posameznih delov, na tekmovanju pa so delavci morali pokazati pravcato univerzalnost. Pred tekmovanjem je **Nešić Gordana** iz Lede v Knjaževcu sicer komaj krotila tremo, vendar sta bili s kolegico **Markulićevo** najboljši. Le-ta je namreč s spretnostjo in znanjem pravega tehnologa pripravila za šivanje in spajanje kompliciran del športne obutve, da ga je Nešićeva nato pravilno in skrbno sešila — pa še čas je bil pri tem pomemben.

Tekmovanje je mimo, medalje podeljene. Slovenska ekipa si je priborila prehodni pokal kot najboljša v vseh disciplinah pri izdelovanju ženske obutve, za moško obutev pa je prehodni pokal osvojila Vojvodina. Ne tekmovalci ne predstavniki sindikata na vseh nivojih iz vseh republik, ki so spremljali kranjsko tekmovanje, niso štedili s pohvalnimi besedami glede organizacije in dobrega počutja, še posebej pa so se zahvalili gostitelju in organizatorju — kranjski Planiki. Naslednje leto bo zvezno tekmovanje v Tvornici obuče Beograd-Zemun.

Takšnemu proizvodnemu tekmovanju, ki mu sicer zaradi tega, ker ni bolj dostopno tudi gledalcem, ne manjka privlačnosti, a bi v prihodnje morda kazalo poiskati tudi nekaj novih oblik. Vendar pa je komaj drugo tekmovanje dalo še premalo izkušenj, da bi lahko spreminjali pravilnik.

»Morda bi kaj takšnega bilo izvedljivo le na republiških tekmovanjih,« razmišlja sekretar konference udeležencev **Jože Klofutar**, sekretar republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko-predelovalne industrije SR Slovenije.« Lahko bi jih povezali s kakšno že obstoječo prireditvijo ali sejmom. Razmišljamo tudi o tem, ali bi kazalo tekmovalni program razširiti ali ga celo združiti z usnjarsko industrijo, saj sta ti dve panogi kar najbolj povezani. Sicer pa menim, da so delavci na tem tekmovanju pokazali vrhunsko delovno usposobljenost. To je razvidno predvsem iz strokovnega dela tekmovanja; nekateri pa so bili slabi v teoretičnem delu in v poznavanju samoupravljanja. Sicer pa je bil cilj tekmovanja dosežen. Predstavniki 75.000 zaposlenih v obutveni industriji Jugoslavije so vsaj deloma predstavili, kakšni sta kvaliteta in produktivnost v tej panogi.«

L. M.

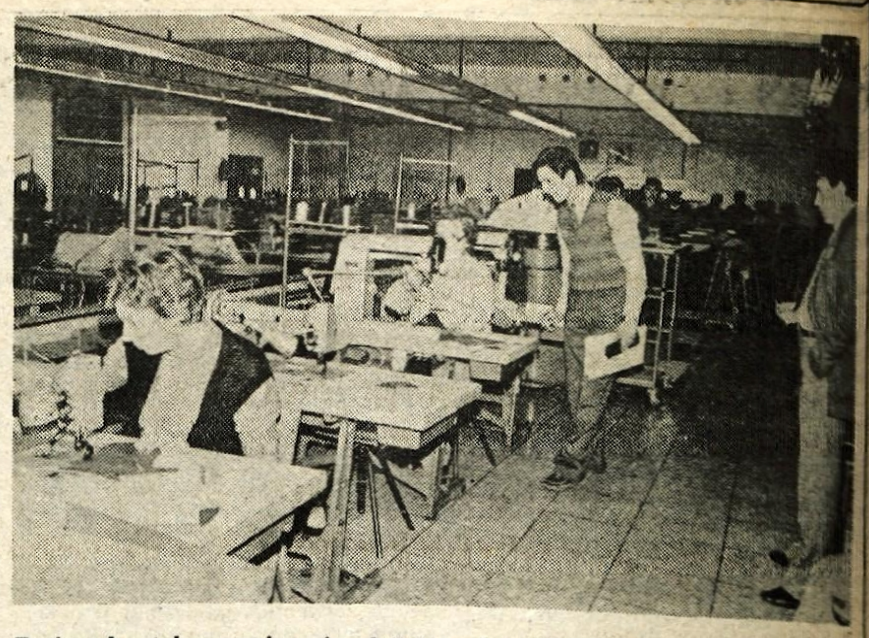

Proizvodno tekmovanje se je odvijalo v obratih kranjske Planike ter v prostorih Srednje tekstilne in obutvene šole v Kranju. — Foto: L. M.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Jugoslovanska obutvena industrija se že okoli dve desetletji uvršča med izvoznike in to v vse predele sveta. Industrija, v kateri je zaposlenih okoli 75.000 delavcev, izvozi okoli 40 odstotkov svoje proizvodnje. Izstopa pa predvsem po tem, da triinpolkrat več izvozi, kot uvozi. Samo letos bo obutvena industrija izvozila okoli 25 milijonov parov čevljev, za kar bo iztržila 622 milijonov dolarjev. Čeprav je porast letošnjega izvoza izreden, saj bo dosegel okoli 23 odstotkov ob 2-odstotni rasti proizvodnje, pa je še vedno polovico čevljev namenjeno prodaji na klirinško področje. Levji delež konvertibilnega izvoza — okoli 75 odstotkov — namreč nosi le 8 večjih delovnih organizacij obutvene industrije.

Že ob mili zimi bo ogrevanje drago

Od 1. novembra dalje naj bi bilo ogrevanje v stanovanjih s kotlovnicami v kranjski občini od 66 do 94 odstotkov dražje kot doslej

Kranj — Približno tri tedne kasneje kot doslej je v petek, 21. oktobra, odbor za prenovo in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Kranj razpravljal o stroških ogrevanja stanovanj, ki so vezana na kotlovnice, za sezono 1983/84. Do zakasnitve je prišlo, ker je malo pred tem prišlo do ponovne podražitve mazuta in so morali narediti nove izračune.

Odbor po preučitvi predloženih podatkov in izračunov (pripravil jih je energetski oddelek pri Domplanu) ni imel kaj dosti možnosti. Tako je potrdil predlagane izračune in s tem podražitve stroškov ogrevanja v prihodnji sezoni in sklenil, da se začno akontacije obračunavati s 1. novembrom. Dokončno naj bi takšen predlog potrdila še skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti. Do takrat bodo primerljivi tudi podrobni podatki o minuli kurilni sezoni in zbrani nekateri primerjalni podatki glede stroškov ogrevanja v drugih večjih slovenskih mestih.

V kranjski občini je sedem kotlovnic, ki ogrevajo stanovanja, s katerimi upravlja energetski oddelek v Domplanu. Izračun je pokazal, da bodo stroški ogrevanja (na Planini pa še za toplo vodo) povsod zelo poskočili; predvsem zaradi podražitev mazuta oziroma kurilnega olja. Pri izračunu so povsod upoštevali za 10 odstotkov večjo porabo, kot je bila v minuli kurilni sezoni 1982/83 saj skoraj ni verjetnosti, da bi se ponovila tako blaga zima. Če pa mraz vseeno ne bo tako hudo pritiskal, da bi porabili vse predvideno kurivo ali bi ga s skrbnim gospodarjenjem (varčevanjem) nekaj prihranili, se že zdaj bojijo, da bodo 10-odstotno rezervo izničile prihodnje podražitve nafte oziroma goriva, s katerimi nedvomno lahko računamo. Zato se kaj lahko zgodi, da bo stroške ob novih podražitvah treba ponovno preračunati in seveda še pred potekom leta sedanje akontacije ponovno zvišati.

Toplarna Planina naj bi v sezoni 83/84 ogrevala prek 200.000 kvadratnih metrov stanovanjskih in poslovnih prostorov ter 210.000 kubičnih metrov tople vode. Predvsem na račun podražitve goriva se bo dosedanji letni strošek 317,93 dinarja oziroja 26,50 dinarja na mesec za kvadratni meter povečal na 44,65 dinarja za kvadratni meter na mesec oziroma za 68 odstotkov. V kotlarni **Vodovodni stolp** se ta strošek bo povečal od sedanjih 25,41 dinarja na 49,50 dinarja za kvadratni meter na mesec ali za 95 odstotkov. V objektu **JLA 6** je znašala dosedanja akontacija 23,56 dinarja za kvadratni meter na mesec, po novem pa bi bila 42 dinarjev ozirroma za 78 odstotkov večja. V objektih na **Zlatem polju 3b in 3c** je bila dosedanja akontacija 35,95 dinarja, zdaj pa naj bi bila 64,50 dinarja za kvadratni meter oziroma za 79 odstotkov več. V objektu **HS Cerklje** je bila dosedanja akontacija 38,88 dinarja, po novem pa bi bila 64,77 dinarja ali za 66 odstotkov več. V objektu **HS Preddvor** je doslej veljalo ogrevanje mesečno 38,88 dinarja za kvadratni meter, v prihodnje pa naj bi 68,15 dinarja ali za 75 odstotkov več. V kotlovnici **H 8 v Kranju** naj bi po novem znašala akontacija 55,32 dinarja za kvadratni meter stanovanjske površine, kar je za 84 odstotkov več v primerjavi s sezono 82/83.

O predlaganih cenah oziroma stroških ogrevanja bo razpravljala še skupščina, ki bo imela na voljo še nekatere dodatne primerjalne podatke. Pri tem pa je že zdaj gotovo, da kakašnih posebnih odstopanj od teh izračunov ni pričakovati. Ena od možnosti je morda le ta, da bi se mesečne akontacije povečevale postopoma in ne bi bile vsak mesec enake (na začetku nižje, na koncu sezone pa večje od povprečnih). Vendar bi bila takšna odločitev ob novih podražitvah goriva lahko dvorezen meč. Še največ so si na odboru obetali od predloga, da bi v stanovanjskih naseljih oziroma hišnih svetih spet aktivirali tako imenovane kurilne odbore ali pa jih na novo ustanovili. Njihova glavna naloga bi bila: skrb za čimbolj varčno porabo energije.

A. Žalar

Gradbinec gradi na Krvavcu

Zraven 107 metrov visokega antenskega stolpa so delavci tozda Gradbena operativa Kamnik pri Splošnem gradbenem podjetju Gradbinec Kranj letos avgusta začeli na Krvavcu graditi objekt mikrovalovnih zvez

Krvavec — Splošno gradbeno podjetje Gradbinec Kranj je v zadnjem obdobju postalo pomemben in, kot kaže, tudi priznan izvajalec objektov na tako imenovanih visokogorskih gradbiščih; to je na terenih, kjer so izredne vremenske razmere in delovni pogoji. Tako so bili delavci tega podjetja glavni izvajalec gradnje doma na Kredarici in pred nedavnim RTV stolpa na Trdinovem vrhu v Gorjancih. V začetku avgusta letos so njihovi delavci iz tozda Gradbene operative Kamnik pognali stroje tudi na Krvavcu. Tu se je na nadmorski višini 1745 metrov ob 107 metrov visokem antenskem stolpu, ki ga gradi Vatrostalna, začela gradnja objekta mikrovalovnih zvez RTV Ljubljana.

Delovna organizacija RTV Ljubljana, tozd oddajniki in zveze, se je odločila, da na Krvavcu poleg sedanjega oddajnika zgradi nov, sodoben objekt, ki naj bi postal osrednja oddajniška točka slovenske radiodifuzne mreže, kjer bodo poleg televizijskih in radijskih UKV oddajnikov nameščeni tudi sprejemno-oddajni sistemi mikrovalovnih zvez za področje radiodifuzije, pošte in elektrogospodarstva. Izgradnja tega objekta bo zato pomenila razširitev in posodobitev tehnične baze sistema zvez v Sloveniji in osnovo za nadaljnji razvoj splošne informativne dejavnosti v naši republiki.

Delovodja Gradbinčeve delovne ekipe na Krvavcu je **Franc Šuštar** iz Kamnika;

»33 let sem že zaposlen pri Gradbincu v sedanji temeljni organizaciji združenega dela Gradbena operativa Kamnik. Delovišče na Krvavcu je eno od številnih dosedanjih, saj smo gradili že domala po vsej Sloveniji. Vendar na tako visokem delovišču še nisem bil. Začeli smo 10. avgusta letos, ko smo postavili gradbeno barako in pognali stroje. Na začetku nas je bilo petnajst, zdaj pa je tu 30 delavcev. Delamo od jutra do večera, ob koncu tedna pa se vračamo v dolino.

Čeprav so delovne razmere zaradi višine in vremenskih razmer vsaj za 60 odstotkov težje kot v dolini, nam to gradbišče ne dela posebnih preglavic. Še najbolj nas je na začetku motilo to, da delavci Vatrostalne niso pravočasno dokončali del na antenskem stolpu in so še zdaj na gradbišču. Vendar smo se prilagodili in uresničujemo naš program. Trenutno poleg postavljanja opažev za pritlično ploščo polagamo izolacijo na dveh vodnih rezervoarjih. Minulo zimsko sezono so bili zaposleni v RTV oddajniku namreč brez vode, ker je v rezervoarjih zmrznila.

Sicer pa z zaposlenimi v oddajniku dobro sodelujemo. V našo barako so nam namestili televizor, da delavcem ob večerih ni preveč dolgčas. Tudi z delavci z žičnice se dobro razumemo. Skupaj popravljamo temelje pri žičnici od Brunarice do Zvoha. Skratka, doslej nam ni bilo dolgčas in tudi posebnih težav zaradi preskrbe z materialom ni bilo. Delali bomo, dokler nam bosta to dopuščala vreme oziroma mraz. V ponedeljek, ko je bilo na Krvavcu pravo ledeno neurje, smo mislili, da bomo morali že vse skupaj pospraviti. Zdaj pa kaže, da nam bo vseeno uspelo letos dokončati tudi prvo ploščo v petetažnem objektu. Ostale štiri etaže pa nas čakajo za prihodnje leto, ko naj bi bil objekt po programu tudi končan.«

A. Žalar

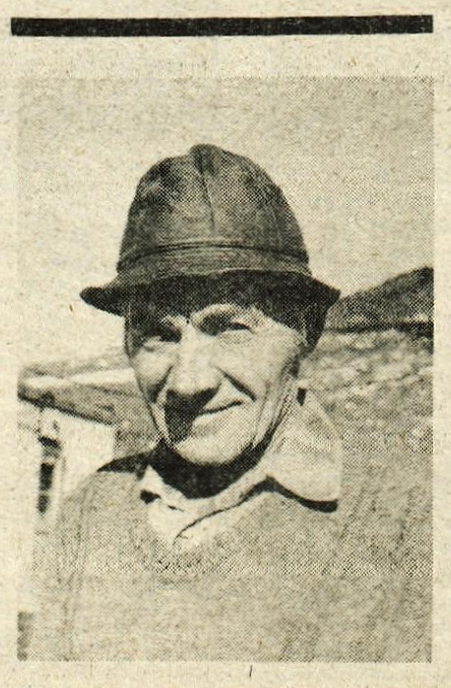

Delovodja Gradbinčeve gradbene ekipe na Krvavcu je Franc Šuštar iz Kamnika

KANTAVTOR DUŠAN JOSEVSKI

Dušan Josevski iz Stražišča pri Kranju, je vesel, a skromen fant. Kot kantavtor se je predstavil pred petimi leti v radijski oddaji »Kar znaš, to veljaš« z svojo skladbo »Jokajva«, na tekmovanju pevcev amaterjev »Glas mladih 80« v Škofji Loki z isto skladbo prejel prvo nagrado občinstva in strokovne žirije, enak uspeh pa dosegel tudi na prireditvi »Iskra poje '80« s skladbo »Naša pot«. Širšemu slovenskemu občinstvu se je predstavil s sodelovanjem na radijski oddaji »Spoznavajmo svet in domovino« v Slovenj Gradcu v letu 1981 tik pred odhodom v JLA posnel tri skladbe za radijsko discoteko. »Jokajva«, »Naša pot« in »Mornarju« se vrtijo v radijskih sporedih, o glasbenih načrtih pa je Dušan pripovedoval.

● Kakšne so tvoje pesmi?

»Pesmi so lirična izpoved, z njimi hočem izražati svoje občutke, misli, čustva. Tematika je ljubezenska, socialna in vedno več rodoljubna, revolucionarna.«

● Kako pišeš lastne skladbe, kako nastajajo?

»Ob nekem dogodku, ki me je razveselil ali stresel, zapadem v čustveno depresijo, na katero vplivajo tudi okoliščine in razpoloženje. Namesto da bi se zaupal nekomu, se notranje izpovem v drugačni obliki — pesmi. Po resničnih dogodkih, ki sem jih doživel, ali preko usod drugih, ki so me pretresle, prikažem realno stanje, brez laži... Vzamem kitaro, s prsti drsim po struni — melodija se mi poraja, ob misli dogodka, ki me je prizadel. Zraven nekaj »brundam« — besedilo in glasba nastajata vzporedno — skupaj. Ko dobim grobo osnovo, iz povzetih misli uredim in napišem besedilo, dodelujem in pilim... Včasih se mi dalj časa nekaj mota po glavi, inspiracijo oblikujem v miru in ustvarjam toliko časa, dokler nisem zadovoljen... Delam klasično kantavtorsko: kitara in vokal, sam napravim vse, od začetka do konca... Skladbe včasih izražajo mojo »zamaknjenost« v sebe, to je posledica, da so počasne, sentimentalne, nežne, lirične...«

● Navdušenje za glasbo, kaj ti pomeni?

»Glasba je del mojega vsakdana, sem njen ljubitelj — brez katere bi mi nekaj manjkalo, nekaj bi pogrešal, čutil bi praznino. Človeka glasba sprosti in omogoči njegovo izpoved. Všeč mi je glasba, ki je lirična in melodična... Rad poslušam starejšo glasbo rock n'rolla šestdesetih let, ragitime. Poslušam vse tisto, kar gre dobro v uho, vseeno mi je, če se nekdo krega čez tega ali onega... Pesmi, ki jih pojemo v družbi, bodo vedno živele. Človek nima celo življenje začrtano pot, spreminja se glede na okoliščine, vedno se na nekaj prilagaja — tako tudi v glasbi...«

● Tvoje pesmi so bile predstavljene kar dvakrat v radijski oddaji »Popularnih dvajset« na ljubljanskem radiu, bil si gost nočnega programa, oddaje »Vroče — hladno«, »Spoznavajmo svet in domovino«... Kakšni so načrti vnaprej?

»Prvi posnetki so posneti s kitaro in vokalom. Upam, da bom v kratkem pripravil aranžmaje in skladbe ponovno posnamem. Lasten repertoar obsega trideset skladb, ki si jih upam zapeti in zaigrati na nastopih, nekaj pesmi pa še oblikujem in je zanje potreben še čas. Razmišljati o plošči je še prezgodaj, na televiziji še nisem imel nastopa. Želim si čim več sodelovanja, koncertov, snemanja in gostovanj po vsej Sloveniji...«

● Kako se občinstvo odziva na tvoje pesmi?

»Publika je bila povsod zelo navdušena, najbolj mi je v spominu ostala zmaga na »Glasu mladih« v Škofji Loki, kar je bil moj prvi večji uspeh in sem dobil polet... Vzpodbudo daje odziv publike!«

● Kakšna je po tvojem danes glasbena scena?

»Vse bolj se mladi ljudje prebijajo naprej, premalo je posluha tistih, ki so v ospredju naše glasbene scene. V Sloveniji je mnogo mladih neuveljavljenih fantov in deklet, katerim je treba dati podporo...«

Dušan Josevski pri folklorni skupini »Sava« Kranj uči tudi folkloro, kot koreograf, v zadnjem obdobju pa je imel številne nastope, med drugim je sodeloval na celodnevni prireditvi v počastitev sprejema štafete mladosti v Kranju in na družabnih prireditvah s skupino Modrina.

DRAGO PAPLER

Kantavtor **Dušan Josevski** *iz Stražišča pri Kranju se s svojimi izvirnimi skladbami vse bolj prebija v ospredje naše glasbene scene. Foto: D. Papler*

Jezikovno razsodišče (122)

»Obup od obupa...«

Od Braneta G. iz Ljubljane smo dobili tole pisemce: »Pošiljam vam informativno gradivo s festivala znanstvene fantastike. Lep dokaz, kako neznanje in miselna revščina ustvarjata tudi slab jezik — in obratno. Gradivo ni ravno lepo spričevalo za jezikovno skrb Cankarjevega doma.«

Gradivo, ki nam ga je poslal dopisnik, je samo del spremnih besedil, natisnjenih v posebni programski knjižici ob nedavnem festivalu znanstvene fantastike v Ljubljani. Kakor lahko preberemo, je avtor te programske knjižice eden izmed organizatorjev prireditve, Matjaž Šinkovec. Knjižica obsega 48 strani, prav na vsaki strani pa najdemo celo vrsto pomot, pravopisnih napak, stilnih slabosti, posebej pa še »miselne revščine« in »neznanja«. Moti najprej že to, da je celotno gradivo natipkano na stroju, ki očitno nima slovenskih črk, tako da so vse strešice dodane ročno (precej jih tudi manjka). Nenavaden za takšno publikacijo je tudi poudarjeno prvoosebni ton, ki ustvarja vtis zasebnosti; posebej še, ker avtor navaja docela subjektivne in nepomembne podatke in misli. Besedila so večinoma dvojezična (v slovenščini in angleščini), kar je razumljivo, ker je bila prireditev mednarodna. Toda podatki o častnem gostu, Angležu Brianu Aldissu, se samo v angleščini: avtor našteva njegove »novels«, »short story collections« in »awards«, pa tudi knjige, ki so »edited by« (Aldiss). Na številnih mestih manjkajo vejice in druga ločila, uporabljeni so napačni skloni in spoli — vse pa »krasi« neskrben jezik, ki na mnogih mestih prerašča v docela privatniške slengizme in žargon, neprimeren za tako publikacijo (**obup od obupa**, zopet eden **bolj za hec filmov, Lukatov** oče nam. Lukov). Kar bralca najbolj osupi, pa so avtorjeve »strokovne« označitve filmov (v javnosti so bile že kritično ocenjene), npr.: »O tem filmu se ve bore malo, v glavnem le to, da je edini slovenski znanstvenofantastični film; se pravi, kdor ga ni videl (torej skoraj vsi mi), naj si ga torej ogleda, film pa naj govori sam zase...«; »Dokaj znan film, čeprav morda ne toliko kot znanstvenofantastičen — a prav gotovo ga bi tudi sami uvrstili v zf, če bi o tem razmislili...«; »O tem filmu ne vem takorekoč nič, zato ne bom blefiral«, Takim označitvam se najbolje prilega izjava samega avtorja: »Jeez, let him translate that!« Besedila kažejo ne le izredno slabo jezikovno izražanje, ampak tudi odsotnost vsakršnega mišljenja, to je sposobnosti izražanja s pojmi, sodbami in sklepi.

Kot da se avtor sploh ne zaveda, da so jezik, mišljenje in spoznanje neločljivo povezani, da se misli šele v ubeseditvi najpopolneje pokažejo. Ko bi bil napisano še katerikrat prebral, premislil in popravil, bi bila ta besedila gotovo boljša; tako pa jih niti genialni lektor ne more spraviti v red.

Zakaj toliko besed o vsakomur očitni miselni in jezikovni bedi te knjižice? Zato, ker je namenjena javnosti, ki upravičeno pričakuje kulturne informacije, ne pa »blef«. Pa zato, ker jo je izdal Cankarjev dom — naša osrednja kulturna ustanova — ki si kaj takega ne bi smela privoščiti. In nazadnje zato, ker se nenehno množijo publikacije, v katerih se za jezikovnim siromaštvom skriva tudi revnost misli in znanja.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Vinko Hlebš razstavlja v Tržiču

Te dni je v razstavišču paviljona NOB v Tržiču na ogled razstava olj slikarja-samorastnika Vinka Hlebša iz Tržiča. Gre za njegovo dvajseto samostojno predstavitev oziroma že enajsteto razstavo, odkar se posveta slikanju.

Gre za avtorja, ki je s svojim slikarskim snovanjem v kraju, kjer živi, nenehno prisoten, vedno pripravljen »staviti na ogled svoja dela«. Izredna delavnost, domala nezadržna ustvarjalnost njegove palete mu to omogoča. Pogled v njegov atelje je prazen za obiskovalca, pa naj ta le slučajno bodisi poklicno zaide vanj.

Pričujoča razstava je nadvse skrben izbor 23 platen izmed prek šestdesetih del, ki so vsa nastala v lanskem in letošnjem letu. Avtor se je odločil, da predstavi nekako štiri zaokrožene cikle, ki zaobsegajo tako vsebinsko kot oblikovno ves razpon njegove samosvoje podobe sveta.

Najprej so tu klasične »cvetlične« podobe lapuhov in osatov, značilnih za Hlebševe slike izpred petih let. Tedaj smo ga v spremni besedi ene njegovih razstav imenovali »poeta rastlinskega sveta«. Vendar ni šlo za odslikavanje cvetja, lepega samega po sebi, pač pa za tisto majhno, neugledno rastlinje, ki uspeva v podrasti, med mahovi in lišaji.

Že dlje časa je opaziti, da na Hlebševa resna, hladno tonirana platna (praviloma zelena, modrozelena in niansirana!) vstopa življenje. Ne gre več za statično podobo nekega predmeta — cveta, rastline nasploh. Rastlinje se zdaj razbohoteva v vseh pojavnih oblikah večnega krogotoka: seme, cvet, razcvetevanje, zorenje v plod in umiranje v semenju — pa spet znova. Vse to je slikarjevo oko združilo v istočasno, na eno samo platno zajeto filozofijo o življenju, prej pesimistično kot resno. Ta dela predstavljajo drugo celoto njegovih snovanj.

Sporočilo obogateva tu in tam z ikonografskimi, pomenskimi pomagali. V mrežo rastlinskih stebel in listov vnaša tudi živalski svet — predvsem žuželke, često so to bogomoljke in kačji pastirji (prve kot sinonim krvoločnosti, druge kot primer minljivosti!).

Povsem nov cikel so sadna tihožitja. Plodovi se na zelenilu podlage brezsramno razgaljajo z mesnato vsebino, iz katerega že kipi in sili v prostor semenje, prav kot neka predstopnja. Sadje je zdaj razloženo v sicer nedoločljiv, vendar perspektivično pravilno začrtan prostor, ki ga bogatijo odsevi obrisov jabolk, kutin in paradižnikov.

Najbolj sveže avtorjevo sporočilo pa so kompozicije »Plodovi«. Gre za grozdasto zasnovane skupke kobuljnic, prežetih zdaj z zeleno, pa spet modro in tu in tam rdečo barvo. Vinku Hlebšu se je v teh delih posrečil izjemen prikaz prostora, saj se gibljejo posamezni elementi prikazanega na različnih premicah, potekajočih v globino platna.

Skratka, lahko rečemo, da se je s to, dvajseto samostojno predstavitvijo, uspelo Hlebšu ponovno afirmirati kot ena najmočnejših palet na Gorenjskem.

Janez Šter

zavarovalna skupnost triglav

GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST KRANJ

obvešča vse lastnike in zavarovance stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij in opreme, da bodo zavarovalni zastopniki od 27. do 29. oktobra 1983 pregledovali zavarovalne police v sledečih vaseh in ulicah:

— v Bohinjski Bistrici v celoti,
— v Ravnah, Nemškem rovtu, Brodu, Kamnjah, Savici, Žlanu in Polju.

Z namenom, da bi ugotavljanje dejanske vrednosti zavarovalnega premoženja in zavarovalnih vsot potekal čim bolj hitro, prosimo, da pripravite zavarovalne police in sodelujete z zastopniki.

Hvala za sodelovanje in zaupanje!

S knjižne police

Casterbriški župan

Pisatelja **Thomasa Hardyja** uvrščamo med največje angleške romanopisce — kljub temu, da je skoraj vso drugo polovico svojega življenja pisal poezijo. K tej se je preusmeril, ker je bil prizadet zaradi kritikov številnih bralcev njegovih romanov. Tisto, kar v njegovih prvih delih presega časovni okvir z bolečim odkrivanjem resnice, so namreč odklonili kot nemoralno. Seveda pa to njegovega dela ni pahnilo v pozabo, prav zato je njegovo delo ohranilo trajno vrednost.

Casterbriški župan je deseti izmed njegovih štiriindvajsetih romanov, kolikor jih je napisal. Že sama izhodiščna zgodba — da namreč glavni junak v svoji pijanosti na poročnem sejmu proda svojo ženo, navdaja bralca z nič koliko vprašanji o človekovi morali, a še o marsičem drugem; zgodba skratka takoj pritegne, saj jo Hardy slika z velikim občutkom za človekovo duševnost.

Njegovi junaki so večidel ljudje z nadpovprečno voljo, osebnosti kakor iz enega kamna, pravi prevajalka dela Mira Miheličeva v svoji uvodni besedi. Samota in zbranost na jih obvarovali pred tem, da niso odledeli in se obrabili kot prebivalci mest. Njegovi liki, za katere je značilna uporna kmečka žilavost, se vojujejo zoper premoč usode ali proti razkrajajočemu vplivu misli. Avtorjevi ženski liki pa so bližje naravni stopnji in preprosteje sprejemajo dobro in zlo; ustvaril jih je take, da so ali orodje življenjske sile ali žrtve kruto usode.

S Casterbriškim županom je Hardy ustvaril eno tistih svojih del, ki bralca globoko pretresejo. Knjiga je izšla v zbirki Mladinske knjige Levstikov hram v nakladi dva tisoč izvodov.

Boris Bogataj

Dvoje biserov

Tokrat se pomudimo pri dveh knjigah iz zbirke Mladinske knjige BISERI, ki je namenjena mlajšim osnovnošolcem in v kateri izhajajo najlepše pravljice.

Alica v čudežni deželi je zagotovo ena izmed njih. Pred skoraj sto dvajsetimi leti jo je napisal **Lewis Carrol**, kar je psevdonim angleškega učitelja matematike Lutwidgea Dodgsona. Čeprav je v glavnem poučeval matematiko in pisal učbenike, mu je ostajalo dosti časa tudi za to, da je svojim učencem v prostem času pripovedoval pravljce in zgodbe za kratek čas. Med najbolj vnetimi poslušalci je bila tudi Alice in zaradi tega je o njej napisal daljšo zgodbo. Seveda ni mogel slutiti, da bo postala ena najbolj popularnih pravljic za otroke, kar jih je kdajkoli napisala pisateljeva roka.

Prvi del zgodb o Alice pripoveduje o dekličinih nenavadnih doživetjih v deželi irgalnih kart, drugi del pa o njenih prigodah v deželi šaha. Knjiga je zanimiva ne zgolj zaradi snovi, marveč tudi zaradi originalnih ilustracij Arthurja Rackhama.

Izšla je v nakladi 6500 izvodov.

V prav toliko izvodih so natisnili tudi povest **Renéja Guillota Bela griva**, ki pripoveduje o malem Romu Folcu in njegovem prijateljevanju ter zgodah in nezgodah z divjim konjem Bela griva.

Boris Bogataj

Rastlinski svet Luke Pintarja

Ljubljana — V sredo, 26. oktobra ob 17. uri bodo v Prirodoslovnem muzeju v Ljubljani odprli 11. razstavo naravoslovne fotografije in barvnega diapozitiva »Rastlinski svet skozi objektiv dr. Luke Pintarja.« Diapozitive bo komentiral dr. Tone Wraber. Razstavo prirejata Prirodoslovni muzej Slovenije in Prirodoslovno društvo Slovenije.

Leon Koporc v Šivčevi hiši

V petek, 14. oktobra so v Šivčevi hiši v Radovljici odprli razstavo oljnih slik akademskega slikarja Leona Koporca, ki so jo radovljiški muzeji prevzeli od jeseniškega Dolika. Prijetno kulturno doživetje ob otvoritvi je bila predstavitev nove pesniške zbirke pesnika Bojana Piska — Predrti klic. Slogovno oznako njegove poezije in še posebej nove pesniške zbirke je zgoščeno in kvalitetno podal vodja študijske knjižnice France Drolc, pesmi iz zbirke pa je številnemu zbranemu občinstvu prepričljivo posredoval avtor sam.

Slikarski svet Leona Koporca je osebna, lirična inačica nadrealizma. Šestindvajset oljnih slik, s katerimi se predstavlja v Radovljici, sodi v obdobje med leta 1967 in 1983 in kažejo znotraj značilne umetnikove likovne govorice dokajšnje spremembe. Medtem ko je za najstarejšo razstavljeno sliko, ki nosi naslov Meditacija, značilen zadržan kolorit, vnašanje geometrijskih likov v tihožitno pojmovan interier, v katerega je postavljena za Leona Koporca vseskozi značilna dekliška figura, so platna iz zadnjega obdobja slikana v plemenitem, toda zelo živem koloritu, kompozicija je baročno vzvalovljena in pogosto prenapolnjena z množico elementov iz vsakdanjega življenja, elementov, prenešenih iz preteklosti in sestavin, vzetih iz sodobnega tehničnega sveta, ki ga simbolizirata predvsem motor in raketa. Deklico zamenja žena, bodisi ženski akt ali oblečena ženska figura. Prav ženski akt se pojavlja kot poseben lepotni poudarek, ki ga slikar vstavlja v svoja platna. Dražljivost slik je njihova bogata pripovednost, ki na značilno nadrealističen način združuje v sliki resničnost in sanje v novo pesniško resničnost.

Svet glasbe je v Koporčevih slikah prav tako stalno prisoten kot lik ženske ali otroka. Najrazličnejša glasbila, ki jih vsebujejo njegove slikarske kompozicije, ustvarjajo v slikah, podobno kot odmaknjeni otroški obrazi ali neindividualizirani, namenoma nedodelani lepotni ženski akti, občutek nostalgije za vsem lepim, ki izginja.

Občudovanje preteklosti izraža slikar tudi s samim načinom slikanja. Med najboljšimi »baročno« razgibanimi slikami so tiste, ki jih doživljamo kljub novi tematiki kot slike starih mojstrov. Tudi kadar se slikar v delu slike izraža povsem abstraktno, dvojnosti vsebine ne opazimo takoj, ker je njegov tehnični pristop vsakič enak in vsakič enako dognan. Znotraj svoje individualne likovne govorice z živim koloritom je Leon Koporc dal svoj obulus tudi stripovskemu načinu podajanja, kar nam dokazuje na razstavi slika Urška in Povodni mož. Gledalcu, ki si ogleduje Koporčeve slike, pomenijo posebno likovno doživetje tista dela, v katerih slikar uveljavlja svoj »kremserschmidtovski« kolorit, igrivo skicoznost in temno in svetlo kontrastnost, v čemer odkriva nemirnega in nostalgičnega umetnika — iskalca. Prav s tem imenom je slikar poimenoval eno od svojih tovrstnih platen.

Maruša Avguštin

Lepo živim, ker še vedno lahko delam

Žiri — Dvanajstleten je Rudolf Kristan s Sela pri Žireh že pomagal streharjem pri pokrivanju slamnatih streh, trinajstleten je popravil prvi dežnik in za delo dobil »polč« prosa, da je mama lahko skuhala večerjo šestim otrokom, ki so v začetku prve svetovne vojne izgubili očeta. Od tedaj naprej je stalno v delu. Še sedaj, čeprav je aprila letos dopolnil 80 let. Od leta 1959 je upokojen in pravi, da živi zelo lepo. Košare plete, dežnike popravlja, valjarje za kuhinjo struži, lesene krožnike in lestence. Ni ga dela, ki se ga v življenju še ni lotil in tudi sedaj je do spomladi do jeseni v delavnici, pozimi pa ob topli peči v hiši stalno z delom v rokah.

»Mama sama ni mogla dovolj zaslužiti za toliko lačnih ust, zato sem ji pomagal kjer sem mogel,« se spominja otroških let. »Trinajstleten sem že delal na cesti. Še v šolo bi moral hoditi. Pri kmetih sem pomagal, lotil sem se vsega, če sem le kaj zaslužil. Šestnajstleten sem se šel učit za čevljarja. Pri Jakobu Seljaku na Selu sem se učil. Vse dni, poleti in pozimi sva hodila od hiše do hiše in delala čevlje. Slabo se je zaslužilo, preživelo pa se je.«

Potem je bil za pomočnika pri Kopaču in Nagliču, leta 1936 pa so ustanovili Čevljarsko zadrugo, ki je imela 12 članov. Dobre čevlje so delali, pridni so bili in varčni in v začetku vojne je imel vsak član prihranjenih 24.000 dinarjev. Pa je prišla okupacija in Nemci so odpeljali stroje in material, ki ga jim ni uspelo skriti in bili so ob vse premoženje.

»Zadružnike pa so aretirali. Pol leta sem bil v Celovcu. Februarja 1942 sem se vrnil in potem sem delal za partizane. V začetku 1944 sem bil poslan v partizansko čevljarsko delavnico v Novo Oselico, od tu nazaj v Žiri v gospodarsko komisijo in potem istega leta o bo-žiču v Davčo na oblastni komite, kjer sem spet delal v čevljarski delavnici. Do konca vojne smo tam Žirovci šivali in zbijali čevlje za partizane.«

Svobodo je dočakal v Davči. 2. junija pa so že odprli sedanjo Alpino.

»Devet nas je bilo v odboru, ki je dobil nalogo, da pripravi ustanovitev čevljarskega podjetja. Sedaj sva živa še dva. Razen mene še prvi direktor Alpine Vinko Govekar. Bil sem prvi blagajnik in skladiščnik. Material sem nabavljal, stroje in drugo potrebno za delo v tovarni, ki je zelo hitro rasla. Vsak dan je v njej delalo več ljudi.«

Sedaj je že skoraj 24 let v pokoju. Vendar vsa ta leta ni miroval niti dan, če je le bil zdrav. Posvetil se je konjičkom in delu, za katere prej ni imel časa. Pod njegovimi še vedno spretnimi prsti nastajajo različne košarice in koški, ki so uporabni kot podstavki za kljekljarske punkle, za klinčke za perilo ali kot dekorativni predmeti. Njegovi pleteni in struženi lestenci, valjarji, leseni krožniki in drugi izdelki, bi lahko okrasili katerokoli izložbo ali razstavo z domačim blagom ali domačo obrtjo. Le pravo vrbje je že teže dobiti. Na Hotavlje in v Kopačnico mora ponj.

»Vsak dan delam in bom delal dokler bom mogel. Pravzaprav mislim, da ne bom nikdar nehal. Preveč sem bil vse življenje zaposlen, da bi lahko miroval.«

L. Bogataj

Tiskarna in kartonaža Gorenjski tisk, n. sol. o. Kranj, Moše Pijadeja 1

Delovna skupnost skupnih služb

Po sklepu delavskega sveta Delovne skupnosti skupnih služb

OBJAVLJAMO PRODAJO

knjižnega stroja DARO ROBOTRON 1750/MKA, letnik 1979

za izklicno ceno 555.345,00 din

Pismene ponudbe bomo zbirali do 2. 11. 1983 do 12. ure v Tiskarni in kartonaži Gorenjski tisk.

Ogled stroja je možen vsak dan do 14. ure v Tiskarni in kartonaži Gorenjski tisk. Pismene ponudbe sprejema Delovna skupnost skupnih služb pod »900« do 2. 11. 1983, do 12. ure. Komisija bo izbrala najboljšega ponudnika ter vse ponudnike obvestila o izbiri. Prometni davek plača kupec.

VAŠA PISMA

NAGRAJEVANJE V STABILIZACIJI

Večkrat sem že razmišljal, da bi nekaj napisal na temo stabilizacija, nagrajevanje po delu, uravnilovka, ip., pa sem vedno odlašal in čakal na bolj poklicane od mene. Sedaj me je k pisanju vzpodbudil članek v 76. številki Glasa (4. 10. 83) pod naslovom »Krivična razmerja«. V njem novinarka Mariča Volčjak našteva neskladja med prejemki za redno delo med delavci istih kvalifikacij in tudi med delavci različnih kvalifikacij pri čemer je najbolj kričeč primer popolne nagrajevalne zmede — OD zdravnika 22.000 din in snažilke v projektivnem biroju 20.000 din. Zavedam se, da od 20.000 din zaslužka na mesec čistilki ob današnji draginji ne ostane niti dinar, posebno še, če ima družino, otroke, da pa je za odgovorno delo zdravnik vsekakor neprimerno malo nagrajen. Tu navajam samo primere iz omenjenega članka, čeprav je takih »anomalij« toliko, kolikor je TOZD v naši ljubi domovini.

Tako se dostikrat neupravičeno med seboj razlikujejo prejemki tako tistih računovodskih delavcev, ki »številke prekladajo«, kot tudi med ustvarjalnimi računovodji in finančnimi delavci, ali pa ni razlik v nagrajevanju, ter med novinarji, ki samo »besede prekladajo« in ustvarjalnimi novinarji različnih hiš, lahko pa tudi v lastni hiši.

Ker stabilizacije ne moremo graditi le na lepih in vzpodbudnih besedah ob nezadovoljnih delavcih zaradi osebnih dohodkov, ki niso v skladu z (umskim in fizičnim) delovnim prispevkom, menim, da bi morala biti naša prva skupna skrb postaviti in uzakoniti kolikor toliko pravičen sistem nagrajevanja: za dobro delo dobro plačilo, za slabo delo slabo ali nič plačila, oziroma odpust. Osnova za najpreprostejša delovna opravila za redno delo morajo zagotoviti delavcu, ki ta dela opravlja, človeku dostojno življenje oz. plačilo.

OZD, ki tega ne zmore, ali naj gre v likvidacijo, ali pa naj zamenja celotno vodilno strukturo (in ne samo direktorja) ter izvoli nove delavce v organe upravljanja, še predno prične s pripravami na sanacijo. Za slepomišljenje, kupčkanje in igračkanje na račun delavcev ni več pravi čas.

Zakon o združenem delu, družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo, zahtevajo od vseh družbenih subjektov, da nemudoma urede to občutljivo in življenjsko važno področje medsebojnih odnosov, ki so, po mojem prepričanju, odločilni za uspešno reševanje gospodarske in politične stabilizacije pri nas.

Igor Slavec

ODMEV NA ČLANEK KRIVIČNA RAZMERJA

V 76. številki Glasa je pod naslovom Krivična razmerja izšel članek, po moje naperjen proti interesom fizičnih delavcev, saj je v njem primerjava osebnih dohodkov zdravnikov in snažilke. Ne vem zakaj je ta članek izšel, saj bi moral iziti poprej članek o vrednotenju dela in delovnih mest, o zapostavljanju fizičnega dela pri nas, o nagrajevanju po delu, o inkriminiranem najnižjem OD, ki smo ga dokaj neodgovorno določili fizičnim delavcem, pri čemer smo upoštevali le najnujnejše za življenje.

Človek ne živi samo od kruha in vode. Z določanjem najnižjega OD smo zdrsnili pod normo, po kateri se imamo za humano in socialistično družbo. To bi morali sporočiti vašim zvestim bralcem, jim natočiti čistega vina. Omenjeni članek pa ne ustreza temu cilju. Kot mi je dobro znano, snažilka v projektivnem podjetju nima 20.000 din OD, ampak znatno manj, če pa že katera ima, je to le izjema, ne pa pravilo. Izjeme pa pri nas so, ker nimamo enotnih kriterijev o delitvi OD. Izjeme so tudi tam, kjer so osebni dohodki snažilke odvisni od povprečnega zaslužka delavcev kolektiva, kjer dela. To je treba povedati, da ne bi ustvarjali napačnega mnenja pri ljudeh.

Enake zaslužke na enakih ali podobnih delih je težko doseči, ker eno podjetje dobro dela, drugo pa ne in zato ne morejo biti vsi enaki v delitvi, če niso enaki v ustvarjanju. Delimo lahko le to, kar ustvarimo! Res se dogaja, da imajo nekateri zgubarji višji OD kot tisti, ki dobro delajo, to je anomalija in je zato ne moremo resno jemati. Če imajo učiteljice slabe plače, zato ne more slabo plačati tudi snažilke. Snažilka ima drugačno delo kot učiteljica, lahko dobro dela, učiteljica pa slabo. Zdravniki so pri nas dobro plačani, čeprav ne tako kot v Švici. Toda zdravnik lahko z napačno diagnozo spravi človeka pod rušo, snažilka pa z malo slabšim delom ne! Priznati moramo, da za vse to ni kriv ne zdravnik ne snažilka, ampak tisti, ki so dolžni storiti vse, da bi končno pravično in pošteno vrednotili vsako delo. Delavec naj dela tam, kjer je zanj najbolj, če pa tam, kjer dela, ne dosega dobrih rezultatov in ne dobiva dobrih OD, je kriv sam. Zgodi se, da uslužbenec, ki sodeluje pri delitvi in ima sam 70.000 din OD, reče za snažilko — dovolj ima 9.000, še tega ne zasluži. Takšno pavšalno ocenjevanje je seveda birokracija brez primera. Še zlati, če vemo, da so mnogi kolektivi, ko so dobili nalog, da poiščejo notranje rezerve, le-te iskali le pri snažilkah ter so odpustili od šestih dve, ostalim pa povečali delo za 100 %! Menim, da je tak odnos nepošten. Pri nas se pod plaščem samoupravljanja krije birokracija, iz tega pa izvirajo anarhija in nepošteni odnosi! Kontroli smo se pri birokraciji spretno izognili, češ, s tem bi razvrednotili samoupravne pravice delavcev. Kako pa je administracija kršila delavske samoupravne pravice s tem, da je sama nepošteno »vrednotila« delo, o tem pa seveda raj kar molčimo. Ni namreč nujno, da bi inšpekcije, ki bi bile sestavljene iz sposobnih kadrov, delovale v sklopu administracije, ampak kot sestavni del samoupravnega aparata za zaščito zakonitosti. Imam sicer inšpekcije kot strokovne službe, vendar imajo te zožen krog možnosti in ukrepanja. Tega so krivi tudi sindikati, ker so sprejeli neživljenjske sklepe določanja najnižjega OD, ki iz leta v leto zgublja na vrednosti. To vsi priznavamo, ukrenili pa nismo nič. Nihče ne upa dvigniti najnižjega OD na dostojno višino, da bi delavec lahko živel ne pa da se mora še dodatno izčrpavati, če hoče živeti. Dela pač, da ima potem vsaj minimalno pokojnino, ker je seveda daleč od pravičnega odnosa do teh delavcev. Treba bi bilo revidirati življenjske potrebe človeka, na podlagi katerih smo določali dohodek, in prišli bi do zneska daleč preko 10.000 din. A kot sem že omenil, človek ne živi samo od kruha, za to pa potrebuje, recimo vsaj 3.000 din mesečno več. Pri tako visoki inflaciji je vprašanje, koliko je sploh možno računati z realnimi številkami. Ugotavljamo namreč, da so se cene v enem letu dvignile za okoli 45 %, osebni dohodki od 23 do 25 %, pokojnine pa okoli 21 %. Tako so naši realni dohodki vse nižji. Vsi časopisi bi se morali javno opredeliti do tega problema. Med ljudmi je pravi preplah, kajti če je stanje takšno, kako bodo uresničili stabilizacijo.

Ivan Šepetavec

POPOTNI UTRINKI
IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

Crtomir Zorec

(39. zapis)

Ves poln podob iz Tavčarjevih novel in povesti hitim ob Sori, da bi čimpreje spet zagledal Visoko, uresničene pisateljeve sanje — biti kmet in gospodar v svoji ljubi Poljanski dolini. Prav zato je uspešni odvetnik, zaslužen ljubljanski župan in bojevit politik — naprednjak, zapustil mestno udobje in si kupil l. 1893 dvorec Visoko. Da bi na starost tu spoznal pravo srečo in mir ... Tudi svoj poslednji dom ima tu, v mavzoleju pod gozdičkom nad dvorcem.

GLEJTE, TAM JE VISOKO!

Tako sem ves žareč rekel manjši prijateljski družbici, ki se mi je pridružila na poti »po Tavčarjevih stopinjah« že v Zmincu, bili so nekakšni »tujci« v teh krajih, dolenjski rojaki. Še preden smo stopili po mostu čez Soro, že slišim: »Kaj, tiste razvaline, naj bi bile Visoko?« Res, razvaline! Veliko gospodarsko poslopje brez ostrešja, le zidovje na obodu, prava nemarnost. Popraviti ali podreti! Ne pa se izpostavljati sramoti že toliko let! Kje ste: škofjeloška občina, Zavod za spomeniško varstvo, umen gorenjski gospodar, sedanji lastnik Visokega?

Ne bi rad pogreval žalostne zgodbe o hitrem propadu, Visokega (Janez Cundrič je že leta 1975 v Glasu vzkliknil, kako nizko je Visoko padlo); stoletja ga niso mogla streti, to se je posrečilo šele našemu času. Bila je seve prisotna cela vrsta kravjih kupčij po načelu »brigo moja, hodi na drugoga«. Visoko je iz družbene lasti prešlo v zasebniško. Kdo je odgovoren? Nihče in vsi! Raje: nihče ...

MISEL NA DALJNO JASNO POLJANO

Upiralo se mi je, da bi povabil družbo bliže k hiši — tu ni več Tavčarja in patine Visoške kronike. Le k Savinškovemu zares monumentalnemu kipu smo stopili in se zazrli skupaj s pisateljevim otožnim pogledom tja gor po dolini in bregovih, ki jih je že začela zlatiti jesen.

Nekaj sem še zamrmral o ruski Jasni Poljani, kjer tako brezbožna sovjetska oblast kar vzorno skrbi za nekdanje domovanje grofa, graščaka in bogoiskatelja Leva Tolstoja. Pisatelja svetovnega slovesa, postavljam k našemu Ivanu Tavčarju, našemu Tolstoju! Mar smem tako smelo primerjati?

OB PISATELJEVEM GROBU

Bral sem: daljni sorodnik Jože Tavčar je »zadolžen« za skrb o mavzoleju, pisateljevi grobnici (in nekaterih njegovih sorodnikih). No, pa tudi tu ni vse prav. Zapuščeno. Brez sledov ljubečih ali vsaj spoštujočih rok. Vse sivo, mrtvo, okrušeno, rjasto ...

Pa vendar je bil Ivan Tavčar ne le markantna osebnost, tudi nežnočuteč poet je bil, širši javnosti kot tak še neznan. A, tu spi tako reven, pozabljen. Pesnik cvetja življenjske jeseni. Ko se starčevsko srce še enkrat požene v poslednji val ... Tavčarja se res ne sme površno brati. Kot kako zabavno povest. Mož je ljubil in trpel — pa čeprav je bil tako mogočen Poljanec! Zli sloves ošabnosti ga je bil.

Na levi strani mavzaleja stoji siv obelisk z vklesanimi besedami:

»Odprite vendar svoja srca, spominjajte se dobe, ko je naš kralj s svojo junaško vojsko lazil čez albansko pogorje, kjer so jugoslovenski sinovi umirali od gladu in mraza. Takrat se je rodila naša velika jugoslovanska domovina, a prve korake je napravila, ko so na solunski fronti srbske in tudi slovenske in hrvatske vrste prebile izdajalsko bolgarsko armado. — Slovenski Narod 1921«

Na obelisku pa so vklesane tudi bolj tople besede: **»Eno je glavno, naša zemlja se nam ne sme vzeti in narod slovenski mora stati kot večno zeleno drevo, kateremu korenine nikoli ne usahnejo.**

SORODSTVO

Patriarh, kakršen je bil Ivan Tavčar (1851—1923), si je pač želel, da bi tudi svoj poslednji sen izsanjal med domačimi. In je tako uredil, da zdaj ob njem spe:

Soproga in poslednja Visošca Franja Tavčarjeva (1868—1938), Josipina Arco (1844—1923), ing. Franek Tavčar (1890—1952), dr. Ivan Tavčar (1888—1978), Nastja Tavčar-Lublinova (1895—1945), dr. Igor Tavčar, dr. Maja Tavčar-Konvalinka, Ante Tavčar in Hermina Tavčar.

Pretresljiv je grobni napis poslednjega iz rodu Tavčarjev, tragično umrlega pisateljevima vnukoma:

Tu vajin bodi zadnji dom, kjer živi še mladostni so spomini na lov in ribe — na izlete po dolini hodili bomo skupaj ...

IRA in JORG, Ljubljana — Visoko 23. IX. 1948

Tragedijo nadebudnih fantičev spremljajo vklesane besede:

»Kot v podrasti gozda dvoje mladih debel stremečih k soncu, zraku in razgledu pa se je zmedlo nekaj v narasnem redu, česar sem se le pozno sam zavedel.«

»Ni res, da strela seka le v vrhove v podrasti, glej, nje uničujočo silo, nesrečno to naključje vaju nam je vzelo« (Tako govorita umrlima sinovoma mati, umrla 14. XI. 1976, in oče, umrl 27. XII. 1965.

In kot bi govoril Tavčarjev kip tja v zeleno dolino:

»Sam gledam na poljanske te bregove.«

PRIPOMBA

Hoté sem citiral imena in vklesane napise iz Tavčarjevega mavzoleja. Naključni obiskovalci jih prezro ali le težko prečitajo. Zaradi slabe osvetljave in okrušenosti. Naj bo to zdaj objavljeno, sam nisem še zasledil tega branja grobnih napisov. Vsaj v časopisju ne.

Obnovili vodovod med Preddvorom in Belo — *Vodovodna skupnost Preddvor, ki bedi nad omrežjem v Preddvoru, Novi vasi, na Bregu in Beli, se je sredi oktobra lotila obnove vodovoda od Preddvora do Srednje Bele v dolžini 1300 metrov. Trideset let stare salonitne cevi, ki so zadnja leta vse pogosteje pokale, so zamenjali z novimi in večjimi. V tem času se je število porabnikov vode na Beli povečalo, predvidene pa so še nove gradnje hiš. Obnovo vodovoda so končali v desetih dneh, veljala pa je 800 tisoč dinarjev. Ko se bo v blagajni skupnosti spet nabralo nekaj denarja od vodarine, bodo obnovili še tisoč metrov vodovoda od Srednje proti Zgornji Beli; tudi tam bodo stare cevi zamenjali z novimi in večjimi. — C. Zaplotnik*

NESREČE

POMAGAL KOLESARKI

Žiri – V petek, 21. oktobra, nekaj pred 12. uri se je na lokalni cesti Žiri – Smrečje pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila ... Gantar (roj. 1960) iz Račeve je na nepreglednem ovinku dohitel kolesarko Ljudmilo Novak iz Račeve, vendar pa je ni mogel varno prehiteti, tako da jo je z desnim blatnikom zadel. Novakova je s kolesom padla in se lažje ranila. Voznik Gantar je ustavil in pomagal kolesarki, ki jo je odpeljal s kraja nezgode.

... V PEŠCA

Bled – V petek, 21. oktobra, nekaj po 18. uro se je na Betinskem klancu pripetila prometna nezgoda. ... voznica osebnega avtomobila ... Stare (roj. 1925) iz Boh. Bele ... Muhameda Hodžiča z Bleda. ... je peljala preveč po desnem ... vozišča in zato trčila v pešca, ki ... desni strani hodil v smeri proti ... Hodžič je bil v nesreči lažje ... .

... ZANESLO V OGRAJO

Tržič – V petek, 21. oktobra, ob ... se je na magistralni cesti v ... predoru pripetila prometna ... zaradi neprimerne hitrosti. ... osebnega avtomobila nemške registracije Siegfred Ogris je pe... iz Tržiča proti Ljubelju, zaradi ... vožnje pa je njegov avtomobilo zanašati. Skušal je vozilo ... z zaviranjem, vendar se je ... temu zaletel v varnostno ograjo ... strani. V nesreči je bil lažje ... sopotnik v avtomobilu.

... VARNOSTNEGA PASU

... – V nedeljo, 23. oktobra, ob ... je voznik osebnega avtomobila ... Ažman (roj. 1963) s Podbrezij peljal od Brezij proti Bistrici. ... ovinku ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo, zaviral ... temu pa je trčil v travnati ... Voznika in sopotnika Mateja ... je pri tem vrglo v vetrobransko steklo, da se je razbilo, oba ... pri tem porezala po obrazu. ... od njiju ni bil privezan z ... pasom. Škode na vozilu ... 50.000 din.

L. M.

... ogenj v kleti

Kranj – V nedeljo, 23. oktobra, ... je začelo goreti v kletnih prostorih hiše Franca Benedika v To... ulici. Po vsej verjetnosti je ... kurjenju centralne peči nekaj ... padlo iz kurišča ter zanetilo papir ob peči. Ogenj so pomagali pogasiti poklicni gasilci.

Žiri — V soboto, 22. oktobra, ob 19.30 je Štefan Burjek v Rakuljeku opazil ogenj pri dimniku, ki vodi iz hiše skozi podstrešje polno sena. Menil je, da so se vžgale saje, zato je dimnik polival z vodo, nato pa je še do 2. ure ponoči opazoval, če je ogenj pogašen. Okoli tretje ure ponoči pa je žena opazila, da ponovno gori. Iskre iz dotrajanega dimnika so namreč zanetile seno na postrešju, česar pa poprej domači niso mogli opaziti. Ogenj je zajel hišo in skedenj. Pogorelo je 5 ton sena, ostrešje, 5 voz stelje in drugo orodje. Škode je za okoli 550.000 din.

Nezgoda na luknjastem vozišču

Kranj — Ko se je 14. maja lani voznik kolesa z motorjem L. P. peljal po Cesti 1. maja, ni opazil velike luknje, globoke okoli 7 centimetrov in velike 55 krat 60 centimetrov. Ostri asfaltni robovi so prerezali pnevmatiko in zračnico na zadnjem kolesu, tako da je po 30 metrih vožnje padel, si pretresel možgane in dobil še druge poškodbe na lobanji.

Dan poprej so delavci KOGP Kranj, tozd Komunala, na tej cesti z asfaltom krpali luknje. Na hujše poškodbe na tej cesti so jih opozorili miličniki. Vendar tega dne niso mogli zakrpati prav vseh lukenj. Delovodja, ki je pregledal cesto, je v bližini osnovne šole Staneta Žagarja opazil še eno luknjo in jo občrtal s kredo, da bi jo lahko zalili naslednjega dne. To pa je bilo vse, kar je bilo tega dne, po odkritju poškodbe, narejenega. Zakon o temeljih varnosti cestnega prometa pa v 23. členu pravi, da mora vzdrževalec ceste takoj ukrepati, če so poškodbe na vozišču takšne, da v večji meri ogrožajo promet. To pomeni, da bi moral vzdrževalec ceste takšno poškodbo vsaj primerno zavarovati, da ne bi na tako prometni cesti v bližini šole in prehoda za pešce prišlo do nezgode. Ker to ni bilo narejeno, se je naslednje jutro pripetila omenjena nezgoda. Luknjo so z asfaltom zalili še istega dne popoldne.

Temeljno sodišče Kranj je ugotovilo, da je šlo v tem primeru za gospodarski prestopek in je KOGP, Tozd Komunali izreklo denarno kazen v višini 50.000 din, delovodji kot odgovorni osebi pa 2000 din.

Ponoven vozniški izpit

Kranj – V začetku novembra bo moralo okoli 80 voznikov iz ... občine ponovno na preverjanje prometnega znanja. To pomeni, da bodo morali tako v teoretičnem preizkusu pokazati, da obvladajo prometna pravila in prometne znake, prav tako ... čaka tudi preizkus v praktični vožnji z motornim vozilom. Vozniki, ki bodo morali pred izpitno komisijo ponovno pokazati, ... imajo vozniško dovoljenje, so namreč »grešniki«, ki so ... enem letu s pravnomočno ... sodnika za prekrške kaznovani za tri ali celo več prekrškov. V večini primerov gre za ..., ki skoraj praviloma sedejo za volan vinjeni, pri tem pa ... je nekajkrat miličniki zalotili in napisali prijavo sodniku za prekrške. Med njimi so tudi taki, ki so s svojo vožnjo povzročili tudi prometne nezgode. Po zakonu o varnosti cestnega prometa je mogoče možno takšne voznike s ... vzgojnimi ukrepi preusmeriti za varnejšo vožnjo. Ti ... so pismeno obvestilo, po... na posamične ali skupinske ... napotitev na predavanje o prometni varnosti in — na... – napotitev na ponovno preverjanje prometnega znanja. V Kranju so se očitno odločili, da ... to skupino voznikov uporabijo ta najstrožji ukrep. Če voznik na takšnem preverjanju ne ... znanja, se mu vozniško dovoljenje začasno vzame in kasneje napoti na ponovno preverjanje znanja.

L. M.

Na osrednji prireditvi ob mesecu požarne varnosti v radovljiški občini so gasilci z Bleda prikazali reševanje voznika, vkleščenega v razbitine avtomobila. — Foto: C. Z.

Napredek gasilstva v radovljiški občini

Bolje preprečevati kot gasiti

V radovljiški občini bolj kot kdajkoli doslej posvečajo pozornost preprečevanju požarov. Človeška malomarnost je še vedno glavni krivec požarov, zato nenehno usposabljajo članstvo in opremljajo gasilske desetine z najsodobnejšo opremo.

Ribno — Občinska gasilska zveza Radovljica združuje 37 društev, 32 prostovoljnih in pet industrijskih, z 1238 operativnimi člani, 200 gasilkami, 551 starejšimi člani, 154 mladinci in 355 pionirji. Društva imajo 31 gasilnih avtomobilov, opremljenih z napravami za radijsko zvezo, okrog 60 motornih brizgaln in več tisoč metrov cevi. Na tečajih so letos izšolali nove gasilce in vse več gospodinjstev ima ročne gasilne aparate, vedno več občanov zna z njimi tudi ravnati. Preventivni pregledi v stanovanjskih hišah in blokih, v gospodarskih poslopjih in tovarnah so postali sestavni del dejavnosti gasilskih društev v radovljiški občini. Dobro se zavedajo, da je bolje (in ceneje) preprečevati požare, opozarjati na malomarnost, odstranjevati možne povzročitelje ali kako drugače povečevati požarno varnost, kot gasiti in reševati osebno in družbeno premoženje.

V tem smislu je izzvenela tudi osrednja prireditev ob mesecu požarne varnosti v radovljiški občini, ki ni bila povsem po naključju v Ribnem pri Bledu. Domače gasilsko društvo, ki je lani praznovalo 80-letnico, je že vrsto let med najbolj delavnimi v občini. Lani so skupaj z lovsko družino Jelovica zgradili nove prostore. Opravili so 4500 udarniških ur in ob tem prispevali še veliko v lesu in denarju. Dom je ponos kraja in odraz složnosti vaščanov. Letos so slavili novo delovno zmago. V soboto popoldan so predali namenu nov gasilni orodni avtomobil, vreden 1,87 milijona dinarjev. Milijon in 550 tisočakov so dobili za prodani stari gasilski dom, ostalo so zbrali gasilci in krajani.

»V oktobru, mesecu požarne varnosti, smo opravili preventivne preglede v 60 hišah, preskusili hidrante in izvedli meddruštveno vajo, na kateri so sodelovali še gasilci Mlinega in Sela,« pravi Janko Ferjan, predsednik gasilskega društva Ribno. »Uspešno poteka tudi akcija, da bi vsaka hiša imela ročni gasilni aparat. Ocenjujemo, da ima to napravo že vsako drugo gospodinjstvo v krajevni skupnosti — v vaseh Ribno, Bodešče in Koritno. Razveseljivo je, da smo po izgradnji doma pridobili 40 novih članov. Vrnili so se gasilci, ki so pred leti iz različnih vzrokov izstopili, in vpisali so se številni mladi. Ustanovljena je bila tudi sekcija mladih gasilcev na osnovni šoli Ribno, ki danes šteje že okrog 50 članov. Zdaj gradimo protipožarni bazen v Bodeščah, prihodnje leto pa ga bomo zgradili še v Ribnem. Prodati nameravamo tudi gasilni kombi in če bo le dovolj denarja, bomo kupili novo cisterno Creina.«

Gasilci iz Ribnega s svojo dejavnostjo dokazujejo, da zanje ne velja le mesec požarne varnosti. »Razpotegnili« so ga čez vse leto in prav je tako.

C. Zaplotnik

Za večjo prometno varnost

Tudi traktor je lahko nevarno vozilo

Tudi traktoristi morajo tako kot vsi drugi vozniki ob vremenskih spremembah in različnih pogojih vožnje prilagajati hitrost traktorja. Vsi vozniki traktorja morajo poznati zmogljivosti svojih strojev in priključkov ter seveda z njimi tudi pravilno ravnati. Zakon o varnosti cestnega prometa pravi, da lahko vozi traktor v cestnem prometu le oseba, ki ga je duševno in telesno sposobna voziti, da je stara najmanj 15 let, da je uspešno opravila tečaj o varnem delu s traktorjem in traktorskimi priključki in izpit za vožnjo traktorja ter da ji ni izrečena prepoved vožnje traktorja.

Na zahtevo osebe, ki izpolnjuje vse te pogoje, se izda vozniško dovoljenje za vožnjo traktorja. Voznik, ki v cestnem prometu vozi trakotor brez dovoljenja, se kaznuje z denarno kaznijo od 500 do 3000 din ali z zaporom do 30 dni. Ob hujši kršitvi in ogrožanju prometa pa celo s kaznijo od 800 do 4000 din ali z zaporom do 60 dni.

S traktorji se lahko pripete nesreče z najhujšimi posledicami. Zato ne dovolimo, da bi traktor vozili otroci ali druge osebe, ki ga ne znajo upravljati. Najpogostejše nesreče s traktorjem nastanejo zaradi nepravilne vožnje, nepravilno naloženega tovora, vožnje drugih oseb na traktorju ali priklopnikih, nepravilne osvetlitve ipd. Veliko nesreč s traktorji se pripeti tudi pri delu s traktorjem na polju in v gozdu predvsem zaradi preobremenitev, prevelikih nagibov na strmini, zaradi drsenja ali na splošo zaradi nepravilne uporabe.

Traktor je lahko varno vozilo, le, če ga zna voznik varno in pravilno upravljati. Prav tako je pomembna tudi tehnična brezhibnost traktorja. Če se tega ne držimo, je traktor prav tako lahko nevarno vozilo kot vsako drugo

Mrak

Po veseljačenju še rop

Na tri leta in pol zapora je bil v Kranju obsojen Džuro Mičuda iz Trzina, ker je oropal slučajnega znanca

Kranj — Kljub temu da Džuro Mičuda ni imel gmotnih težav, saj je kot voznik težkega tovornjaka zaposlen pri zasebniku in kar dobro zasluži, je vendarle oropal slučajnega znanca.

Sredi julija letos je 24-letni Mičuda popival v restavraciji hotela Jelen v Kranju. Pri točilni mizi je srečal že močno opitega M. M. iz Kranja, ki prav tako kot Mičuda ni bil zadovoljen, da so lokal že zapirali. Oba sta bila še žejna, zato sta kupila steklenico konjaka in jo popila kar v recepciji. Vendar jima to še ni bilo dovolj, zato sta se odločila, da gresta iskat pijače v kak drug lokal. Mičuda se je ponudil za voznika, sedla sta v stoenko in se odpeljala iz Kranja do samotnega Ovčanovega travnika. Bolj opiti M. M. se je sicer v križišču spomnil, da verjetno ne vozita prav, toda smer je izbral Mičuda, ki je pri tem imel svoje račune. Sredi travnika je namreč nenadoma ugasnil motor avtomobila in izjavil, da je nekaj narobe. Nagovoril je svojega sopotnika, naj izstopi in porine avtomobil, da ga bo lahko ponovno vžgal. M. M. je res izstopil in šel okoli avtomobila, izstopil pa je tudi Mičuda in se svojega sopotnika lotil s pestmi. Hudo vinjeni M. M. se je kasneje sicer spominjal, kot da bi ga pretepla dva in je tako povedal tudi na obravnavi pred temeljnim sodiščem v Kranju. Ko ga je Mičuda potolkel na tla, mu je iz zadnjega hlačnega žepa potegnil denarnico, v kateri je M. M. imel 12.000 din, skoraj celotni osebni dohodek, ki ga je tistega dne dvignil s hranilne knjižice. Denar je Mičuda vzel in denarnico z dokumenti ter hranilno knjižico kasneje odvrgel. Pustil je okrvavljenega sopotnika na tleh, brez težav vžgal motor in odpeljal nazaj v Kranj. Pretepeni in prestrašeni sopotnik pa ni bil tako pijan, da si ne bi mogel zapomniti števil avtomobila, kar je bilo z opisom vred dovolj, da so Mičudo miličniki naslednji dan že izsledili.

Mičuda je sicer pred temeljnim sodiščem v Kranju priznal, da je vzel denarnico, vendar pa ne s silo, našel naj bi jo kar na sedežu, medtem ko je M. M. izstopil, da bi porinil avtomobil. Denarja pa naj bi bilo le 9000 din. Vendar sodišče njegovemu zagovoru ni verjelo, saj so bile poškodbe na obrazu njegovega sopotnika kar zgovorne. Četudi je M. M. fizično močnejši, se zaradi hujše opitosti ni mogel braniti. Tudi Mičuda je bil vinjen, vendar ne toliko, da ne bi vedel, kaj dela, saj si je za ta izlet na skrivaj izposodil avtomobil in ga kasneje neopazno vrnil.

Sodišče mu je odmerilo za ta rop 3 leta in pol zapora. Pri tem je upoštevalo, da je bil Mičuda že obsojen, a ga kazen očitno ni spametovala.

Preveč maščobe na mesu

Na denarno kazen 80.000 din je bila obsojena jeseniška Klavnica, ker je marca poslala v prodajo premastno meso

Ko je letos sredi marca tržni inšpektor Uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko v jeseniških poslovalnicah Klavnice Jesenice pregledoval meso, je ugotovil, da je premastno. Meso prašičev je namreč imelo nad površinskimi mišicami hrbta kar 2,5 centrimetrsko plast maščobe, prav takšni so bili tudi kosi pleča in stegen. Inšpektor je ugotovil, da je v prodaji tudi meso prašičev skupaj s kožo in slojem maščobe, debelim do 2,5 centimetra. To pa ni v skladu s pravilnikom o kakovosti mesa klavne živine, perutnine in divjadi, po katerem bi to meso lahko imelo le do pol centimetra debelo površinsko maščobno plast. Inšpektor je tudi ugotovil, da na junčjem mesu ni bil odstranjen odvečni loj. Pri tem ni šlo za vraščeno maščobo, pač pa za ledvični loj in gačo, ki jo je pred prodajo mesa treba odstraniti. Potem ko je tržni inšpektor to ugotovil, so mesarji po odredbi direktorja Klavnice odvečni loj izrezali.

Z bolj mastnimi kosi prašičjega in junčjega mesa so v Klavnici Jesenice skušali zmanjšati razliko med visoko nabavno ceno prašičev in nizko maloprodajno ceno. Le tako so bili sposobni — tako so se zagovarjali pred temeljnim sodiščem v Kranju — zagotavljati preskrbo z mesom na območju Jesenic. Sodišče pa je ocenilo, da je šlo v tem primeru za kršenje zakona o standardizaciji, po katerem bi se v Klavnici morali prepričati, če meso ustreza kvaliteti, predpisani s pravilnikom, šele nato bi ga lahko poslali v prodajo. Res se je tozd Klavnica KŽK Gorenjske zaradi pomanjkanja mesa in zaradi razlik med nabavnimi in maloprodajnimi cenami znašel v težkem položaju. Vendar je skušal prevaliti del težav na potrošnika, kar seveda ni sprejemljivo.

Za ta gospodarski prestopek je Temeljno sodišče v Kranju Jeseniško Klavnico obsodilo na denarno kazen 80.000 din, odgovorno osebo pa na 8000 din. Med olajšilnimi okolnostmi je sodišče upoštevalo, da je KŽK, TOZD Klavnica zaradi pomanjkanja mesa v težkem položaju, ki ga poslabšujejo še razlike v cenah mesa. Ni pa sodišče moglo mimo tega, da je bil zakon o standardizaciji, ki ščiti potrošnika, grobo kršen, saj ni šlo le za malenkostna odstopanja od pravilnika glede dovoljene maščobe.

V 36. letu starosti je nenadoma umrl naš sodelavec

MIRAN VIDIC

operativno komercialni vodja

Od prizadevnega člana kolektiva se bomo poslovili na pokopališču Breznica v sredo, 26. oktobra 1983 ob 16. uri.

KOLEKTIV INTEREUROPE JESENICE

Na pragu olimpijske sezone

Priprave potekajo po načrtu

Tekmovalci v alpskih in nordijskih disciplinah so doslej povsem uresničili začrtani program priprav na bližajočo se smučarsko sezono, katere vrhunec bodo olimpijske igre v Sarajevu — Možnosti za vadbo enake kot jih imajo tekmovalci iz smučarsko bolj razvitih dežel — Zdesetkana smukaška ekipa: Puhalj, Dolinšek in Brudar prenehali tenirati in tekmovati

Ljubljana — Naši alpski smučarji Križaj, Kuralt, Strel, Benedik, Franko, Čižman, Podboj, Cerkovnik in Petrovič se na novo smučarsko sezono — pričela se bo v začetku decembra s tekmo za svetovni pokal v Kranjski gori — pripravljajo na ledeniku Hintertux v Avstriji. Ugodne snežne razmere in vreme so jim bili doslej naklonjeni, tako da so lahko vse dni nemoteno vadili. Reprezentanca je povsem uresničila dosedanji načrt priprav. Težjih poškodb v ekipi ni bilo, nekaj kondicijskega treninga je zaradi gripe zamudil le Škofjeločan Boris Strel. Jure Franko, ki je imel vnetje ušesa, pa je zamujeno še uspel nadoknaditi.

Odločitev, da iz lanske A in B ženske reprezentance letos sestavimo le eno ekipo, se je že v prvih dneh vadbe izkazala za pravilno. Konkurenca se je povečala, saj so mlajše tekmovalke, željne uveljavitve, prisilile k bolj zavzetemu delu tudi prekaljene smučarke. Ekipo so doslej pretirano pestile poškodbe. Za mlado Bergantovo se je letošnja sezona že končala. Mavčeva, ki je počivala velik del lanske sezone, se je pri kondicijskem treningu ponovno poškodovala. Med pripravami pa sta staknili poškodbo tudi Peharčeva in Lesjakova.

Najbolj neugodne vesti prihajajo iz smukaškega tabora. Od ekipe, ki je bila deležna precejšnje pozornosti (trije njeni člani so poleti skupaj z avstrijskimi smukači vadili v Novi Zelandiji), so se poslovili Denis Dolinšek, Stojan Puhalj in Robert Brudar. Sklenili so, da ne bodo več trenirali in tekmovali. Njihova odločitev je presenetila smučarske delavce, še najbolj pa trenerja Herberta Juriča, ki je dobre tri mesece pred najpomembnejšim domačim športnim dogodkom ostal le z dvema smukačema — s Pleterškom in Jemcem.

Podobno kot »alpinci« so tudi tekmovalci nordijskih disciplin uresničili dosedanji načrt priprav. Po obsegu in kakovosti treninga so v primerjavi s prejšnjimi sezonami naredili velik korak naprej. Tekači so že doslej na rolkah in smučeh pretekli 3200 kilometrov, med drugim so vadili tudi na olimpijski progi v Sarajevu. Biatlonci, ki imajo težave z nabavo kakovostnega orožja, so pretekli le nekaj sto kilometrov manj kot tekači. Ob tem pa so opravili še šest tisoč strelov, kar je še enkrat več kot običajno v vsej tekmovalni sezoni. Kombinatorci so že na pripravah izboljšali lanske rezultate v teku. Skakalci, od katerih se v »nordijskem taboru« največ pričakuje, bodo letos imeli na voljo zdravnika in psihologa, niso pa uspeli izvesti načrtovanih skokov na olimpijski napravi v Sarajevu.

Kaj dodati k tako ugodnim poročilom Toneta Vogrinca in Lojzeta Gorjanca o pripravah naših smučarjev alpskih in nordijskih disciplin? To, da je smučanje eden od redkih športov pri nas, ki ima urejen način financiranja. Ugodne gmotne razmere pa omogočajo vsem, ki se pripravljajo na olimpijske igre, nemoteno vadbo. Možnosti, ki jih imajo letos naši reprezentantje, so povsem enake razmeram, v katerih vadijo športniki iz smučarsko bolj razvitih dežel. To pa je prav, če smo se že odločili za organizacijo največje zimskošportne prireditve.

C. Zaplotnik

inles garažna vrata

PLAVANJE

Prvo kolo plavalnega mnogoboja

Kranj — V zimskem bazenu v Kranju se je pričel mnogoboj Plavalne zveze Slovenije, na katerem poleg domačinov nastopajo še radovljiški plavalci. Gre za način tekmovanja, v katerem mora vsak preplavati vseh sedem disciplin olimpijskega programa. Prejšnjo soboto so se plavalci pomerili v disciplinah 1500 oziroma 800 metrov kravl, mlajši pa na 50 metrov hrbtno in prsno.

Rezultati — **1500 m kravl — člani:** 1. D. Petrič 16.10,5, 2. Giacomelli 17,17,2, 3. A. Jocič (vsi TK-Triglav Kranj); **mladinci:** 1. A. Marenčič 17. 16,0, 2. Šolar (oba TK) 17,16,5, 3. Rebec (Rad.) 19,26,7; **starejši pionirji:** 1. Sunesko 18.58,0, 2. B. Marenčič 19.05,1, 3. Oberstar (vsi TK) 19.06,1; **mlajši pionirji A:** 1. S. Jocić 19,08,5, 2. Ažbe 19,52,5, .3. Mohorič (vsi TK) 20.40,0; **mlajši pionirji B:** 1. Rebolj 22.46,8, 2. Pikec 23.01,6, 3. Rus (vsi TK) 23.28,5; **800 m kravl — mladinke:** 1. Kosirnik (TK) 9.47,6, 2. Maček (Rad.) 10.21,6, 3. Cvek (TK) 10.43,7; **starejše pionirke:** 1. Savinšek (TK) 10.08,3; **mlajše pionirke A:** 1. Kalan 10.09,8, 2. Gril 11.11,1, 3. Žepič (vse TK) 11.33,6; **mlajše pionirke B:** 1. Bogataj 11.23,1, 2. Rebolj (obe TK) 11.57,1, 3. Melink (Rad.) 12.14,0; **50 m prsno — mlajše pionirke B:** 1. Bole 0,51,38, 2. Zadravec (obe Rad.) 0.52,4, 3. Kološa (TK) 0.53,44; **mlajši pionirji B:** 1. Zadravec 0.48,21, 2. Smrekar 0.49,79, 3. Potočnik (vsi Rad.) 0.51,3; **mlajše pionirke C:** 1. Rekar 0.54,6, 2. Hafner 0.55,4, 3. Podvršček (vse TK) 0.55,87; **mlajši pionirji C:** 1. Naglič 0.50,4, 2. Slavec 1.02,38, 3. Ravnik (vsi TK) 1.102,6; **50 m hrbtno — mlajše pionirke B:** 1. Robič (Rad.) 0.49,7, 2. Polajnar 0.53,8, 3. Štrukelj (oba TK) 0,56,66; **mlajši pionirji B:** 1. Šegula (TK) 0.45,32, 2. Zadravec 0.47,2, 3. Smrekar (oba Rad.) 0,49,13; **mlajše pionirke C:** 1. Rekar 0.51,1, 2. Podvršček 0.51,38, 3. Hafner (vsi TK) 0.51,8; **mlajši pionirji C:** 1. Naglič 0.43,9, 2. Lisec 10.01,79, 3. Slavec (vsi TK) 1.02,45.

B. Šmid

IZTOK TOMAZIN — ALPINIST IN LETALEC Z ZMAJEM

Polet z najvišje evropske gore

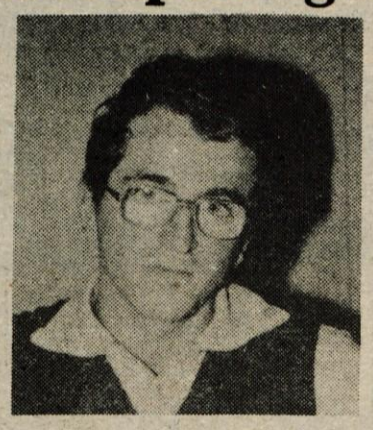

Križe — 23-letni absolvent medicinske fakultete Iztok Tomazin iz Križ pri Tržiču, odličen alpinist in športnik mednarodnega razreda, se v zadnjih letih vse več posveča letenju z zmajem. Pred kratkim se je vrnil iz Francije, kjer je dosegel enega največjih uspehov — z zmajem je poletel z najvišje evropske gore, s 4807 metrov visokega Mt. Blanca.

»Na pot smo odšli prvi oktobrski dan, poleg mene še znana tržiška alpinistka Erna Pančur in zmajar Franc Grašič,« pripoveduje Iztok. »Vse, kar sem tovoril na vrh gore, je tehtalo 40 kilogramov. Poleg alpinistične opreme, obutve in oblačil sem nosil še zmaja in vso potrebno opremo — pas, padalo, merilne instrumente . . . Po prečenju ledenika Bossonsa, kjer so zevale številne globoke razpoke, sva z Erno po 12 urah hoje ob desetih zvečer dosegla bivak Vallot in naslednji dan tudi končni cilj — vrh Mt. Blanca. Takoj sem se lotil sestavljanja zmaja, ki zložen meri le meter, razprostrt pa desetkrat več. Štart je bil izjemno težaven. Pihal je močan veter s hitrostjo 40 kilometrov na uro. Francoski in švicarski alpinisti, ki so kmalu za nama prišli na vrh, so mi vse do zadnjega trenutka zadrževali zmaja. Tek po mehkem snegu ni bil mogoč, zato sem se že po par korakih po robu ledeniške razpoke znašel v zraku nad tisočmetrsko zahodno steno Mt. Blanca. Veter me je dvignil sto metrov nad vrh gore in na tej višini sem jadral poldrugo uro. Pri spuščanju v dolini pa je bil najtežji spodnji del letenje v zavetrju gore, kjer je bilo treba hkrati paziti tudi na plete helikopterjev in avionov. Po uri in 53 minutah sem varno pristal v Chamonixu na vznožju gore.«

Doslej je z najvišje evropske gore poletelo vsega pet ali šest zmajarjev iz Nemčije in Francije, nobenemu pa se ni posrečilo, da bi se z zmajem dvignil nad vrh gore. Tomazin je tudi prvi, ki je polet opravil sam, brez pomoči spremljevalne ekipe. Prenesti 40 kilogramov opreme na vrh gore je bilo po njegovih besedah celo težje, kot preplezati 7000 metrov v Pamirju. S tem poletom je Tomazin postavil nov jugoslovanski rekord v višini letenja z zmajem. Dosedanjo rekordno znamko je izboljšal za 1700 metrov.

Po uspešno izvedenem poletu z vrha Mt. Blanca 23-letni Križan že razmišlja o novem podvigu. Že čez nekaj mesecev namerava poleteti z zmajem z najvišje afriške gore, s 5890 metrov visokega Kilimandžara.

J. Kikel

SMUČARSKI SKOKI

Največ pokalov za Triglavane

Celovec — Na tradicionalnem mednarodnem tekmovanju na plastični skakalnici v Celovcu so iz Slovenije nastopili skakalci Bleda, Žirovnice in Kranja. Daleč največ uspeha so imeli mladi skakalci kranjskega Triglava, ki so osvojili kar devet pokalov. Šmid pa je kot starejši pionir postal zmagovalec dneva med vsemi kategorijami tekmovalcev od cicibanov do članov.

Rezultati: **cicibani:** 1. Špenko (Triglav), 2. Samitz (Velden), 3. Knez (Zahomec), 4. Zupan (Triglav), 7. Torok (Žirovnica); **mlajši pionirji:** 1. Komovec, 2. Knafelj, 3. Jagodic (vsi Triglav), 4. Gašperin (Žirovnica), 5. Triplat (Bled), 8. Šemrl (Triglav); **starejši pionirji:** 1. Šmid, 2. Mubi, 3. Dobnikar, 4. Globočnik, 5. Remic (vsi Triglav).

J. J.

Benedik novi rekorder skakalnice na Gorenji Savi

Kranj — Več kot 70 skakalcev iz osmih slovenskih in štirih avstrijskih klubov je nastopilo v nedeljo na zaključni tekmi sezone na plastičnih skakalnicah v Sloveniji. Največ uspeha so imeli skakalci kranjskega Triglava, saj so zmagali kar v štirih od petih kategorij. Domačin Brane Benedik je s skokom 57 m postavil nov rekord skakalnice na Gorenji Savi. Rekordni dosežek je bil zabeležen v poskusni seriji.

Rezultati — 35 m skakalnica: mlajši pionirji: 1. Knafelj 194,7 (32,5, 32), 2. Jagodic (oba Triglav) 191,7 (32,5, 31,5), 3. H. Kuttin (Celovec) 179,6 (31,5, 29,5), 4. Komovec, 5. Kropar, 6. Šemrl (vsi Triglav), 9. Zupan (Triglav); **starejši pionirji:** 1. Šmid 219,4 (34, 33,5), 2. Mubi (oba Triglav) 218,2 (35, 34,5), 3. Strehar (Ilirija) 216,5 (36, 35,5), 6. Dobnikar, 7. Z. Kešar, 9. Globočnik, 10. Remic (vsi Triglav); **55-m skakalnica: mlajši mladinci:** 1. K. Kuttin (Celovec) 171,1 (41, 44), 2. Mubi 156,5 (37, 41), 3. Dobnikar 151,5 (36,5, 39), 4. Šmid, 5. Remic, 6. Z. Kešar, 7. J. Globočnik, 8. Lipar (vsi Triglav); **starejši mladinci:** 1. J. Kešar 207,0 (49, 51,5), 2. Melin 196,5 (45,5, 50), 3. Šilar 179, (44, 45,5), 4. Slatner, 5. S. Štirn (vsi Triglav); **člani:** 1. Globočnik 238,9 (55, 56), 2. Benedik 237,0 (54,5, 56), 3. Gašpirc (vsi Triglav) 228,6 (52,5, 55), 4. Žagar 227,7 (53,5, 53,5), 5. Bajc (oba Ilirija) 224,9 (52,5, 53,5), 6. Česen (Triglav) 199,3 (47, 49,5), 8. Kavčič (Žiri), 9. Šink (Triglav).

J. Javornik

Novice iz avto-moto športa

● Na zadnji dirki za državno prvenstvo v kartingu — bila je v Portorožu — je v kategoriji do 100 ccm Dean Majkič (AMD Kranj) zasedel odlično četrto mesto, Vladimir Berce (AMD Bled) pa je bil v razredu do 125 ccm osmi. Berce je imel smolo, saj mu je v prvi vožnji počila guma.

● V Tolminu je bila zadnja letošnja dirka za republiško prvenstvo v motokrosu v razredu do 80 in 125 ccm. V kategoriji lažjih motorjev je zmagal Vindiš iz Lenarta pred tekmovalcema kranjskega avto-moto društva Robijem Renduličem in Željkom Čukom. Takšen je bil tudi končni vrstni red v točkovanju za republiško prvenstvo. Ekipno je v nedeljski dirki zmagalo kranjsko društvo pred dirkači iz Lenarta.

● AMD Zvezda iz Ljubljane je pripravilo tretjo dirko za republiško prvenstvo v avtorallyju na 185 kilometrov dolgi progi s tremi hitrostnimi preskušnjami. V razredu do 850 ccm sta s »fičkom« zmagala tekmovalca škofjeloškega avto-moto društva Viktor Oblak in Ivan Prosen. Pred zadnjo dirko sta na tretjem mestu v skupni razvrstitvi.

M. Jenkole

Smučarska izkaznica v Kranju

Kranj — V prizadevanju za čimboljšo organiziranost smučarskega športa in pridobivanja članstva je Smučarska zveza Slovenije s prehodnim soglasjem osnovnih smučarskih organizacij izdala novo smučarsko izkaznico za sezono 1983/84 po naslednjih cenah: za člane nad 15 let po 250.— din, za pionirje stare do 15 let 100.— din in za podporne člane ne glede na starost po 50.— din. V letošnji sezoni bodo imeli člani smučarske organizacije naslednje ugodnosti: 1. osem odstotni popust pri nabavi smučarske opreme (čevlji, kapa, smučarski pulover, tekaške vezi, elastične smučarske hlače, ogrevalne hlače, vetrovka, smučarski kombinezon, 1 par smučarskih palic, 1 komplet anorak, vezi Marker, očala Carrera) in petodstotni popust na vse vrste smuči Elan, 2. desetodstotni popust na slovenskih žičnicah, 3. desetodstotni popust v določenih hotelih, campih, kopališčih in športnih objektih, 4. tridesetodstotni popust pri štartninah na vseh množičnih tekmovanjih, 5. vsak član je zavarovan pri Zavarovalnici Triglav za primer smrti ali invalidnosti.

V Kranju bo tudi letos možno nabaviti smučarsko izkaznico vsak dan razen nedelje v SLAŠČIČARNI ŠINK. Ob prijavi oziroma nabavi izkaznice pa je potrebno plačati tudi novo izkaznico, bone in etui v skupni vrednosti 30.— din. Smučarski klub Triglav bo v omenjeni Slaščičarni prodajal izkaznico za novo sezono do konca letošnjega leta.

J. J.

Kros za predšolske otroke

Tržič — Po izbirnih tekmovanjih v vseh vzgojnovarstvenih enotah je odbor za športno rekreacijo pri tržiški telesnokulturni skupnosti pripravil na travniku za osnovno šolo v Križah še občinsko prvenstvo. Udeležilo se ga je 120 predšolskih otrok iz štirih enot. Ekipno je zmagala enota Kurirček s 60 točkami pred Gradom s 50 in Palčkom s 15 točkami.

Rezultati — **cicibani** — letnik 1978: 1. Erik Šavs (Kurirček), 2. Andrej Jerman (Deteljica), 3. Borut Teran (Kurirček), letnik 1977: 1. David Primožič (Grad), 2. Aleš Jazbec (Deteljica), 3. Klemen Snedic (Kurirček); **cicibanke** — letnik 1978: 1. Saša Ribnikar, 2. Mirjana Praprotnik (obe Kurirček), 3. Marjeta Zaman (Deteljica), letnik 1977: 1. Teja Tavžar (Deteljica), 3. Linda Perko (Grad), 3. Petra Sedminek (Deteljica).

J. Kikel

Tečaj juda v Kranju

Kranj — V četrtek se je v telovadnici kranjske gimnazije pričel tečaj juda, ki bo odslej vsak torek in četrtek. Organizator, Judo klub Triglav, obvešča vse ljubitelje tega športa, da se še lahko pridružijo tečajnikom, dodatna pojasnila pa dobijo vsak ponedeljek, sredo in petek ob 19. uri v gimnazijski telovadnici. Pod vodstvom judoističnih delavcev kranjskega Triglava poteka redna vadba za pionirje tudi na osnovnih šolah Franceta Prešerna in Staneta Žagarja.

M. Benedik

Jesenski kros občinskih reprezentanc

Tržičanom pokal Dela

Ljubljana — Prvi Tržič, drugi Kranj, četrta Radovljica — takšen je bil vrstni red po končanem 18. jesenskem krosu za pokale Dela, na katerem je nastopilo 51 občinskih reprezentanc z več kot 1800 tekači. Če k temu prištejemo še prvo mesto pripadnikov JLA vojne pošte Kranj, potem smo lahko z dosežki Gorenjcev nadvse zadovoljni. Ponovno so dokazali, da je Gorenjska močno atletsko in rekreativno središče. Zanimivo je, da so tekmovalci iz kranjske občine dosegli kar štiri posamične zmage (Davor Pajk, Denis Ožegovič, Darinka Erzetič in Rok Štros), Tržičani pa nobene, vendar je veliki pokal Dela kljub temu ostal v njihovih rokah. Ekipi Škofje Loke in Jesenic sta bili nepopolni in sta se uvrstili na 43. oziroma 45. mesto.

Pomembnejši dosežki gorenjskih tekačev — ml. pionirji (letnik 1971): 1. Pajk (Kranj), 2. Gaber (Škofja Loka), 8. Mohorič (Radovljica), ekipno: 4. Tržič, 9. Radovljica, 20. Kranj; **ml. pionirke (71):** 3. Čop (Radovljica), 5. Hafnar (Kranj), 8. Grašič (Tržič), ekipno: 1. Tržič, 2. Radovljica, 13. Kranj; **ml. pionirji (70):** 1. Ožegovič, 6. Nunar (Kranj), 8. Perko (Tržič), 9. Plevnik (Kranj), ekipno: 1. Kranj, 9. Tržič, 11. Radovljica, 12. Škofja Loka; **ml. pionirke (70)** — ekipno: 3. Škofja Loka, 6. Kranj, 9. Radovljica, 21. Tržič; **st. pionirji (69):** 6. Erdeljec (Kranj), 8. Šmid (Tržič), ekipno: 4. Škofja Loka, 5. Kranj, 6. Tržič, 22. Radovljica; **st. pionirke (69)** — ek[illegible] 6. Tržič, 10. Škofja Loka, 20. Kranj, [illegible] Radovljica; **st. pionirji (68)** — ekipno: [illegible] Tržič, 4. Radovljica, 8. Kranj; **st. [illegible]nirke (68):** 6. Hafner (Kranj), ek[illegible] 11. Tržič, 12. Kranj, 16. Radovljica; **[illegible] mladinci:** 2. Kukovica (Kranj), ek[illegible] 2. Kranj, 8. Radovljica, 11. Tržič; **[illegible] mladinke:** 10. Meglič (Tržič), ekipno: [illegible] Tržič, 6. Kranj, 8. Radovljica; **st. [illegible]dinci** — ekipno: 5. Kranj, 8. Radovlj[illegible] 10. Škofja Loka, 15. tržič **st. mlad[illegible]** 2. Bertoncelj (Kranj), 4. Zupanc (Tr[illegible] ekipno: 4. Tržič, 6. Kranj; **člani:** 4. [illegible]tnik (Radovljica), 9. Djuričič (Jese[illegible]ce), ekipno: 5. Radovljica, 6. Jesenice, 7. Kranj, 9. Tržič; **članice:** 7. Poga[illegible] (Tržič), 10. Kavčič (Kranj), ekipno: [illegible] Tržič, 4. Kranj; 5. Radovljica; **veter[illegible]ke:** 1. Erzetič (Kranj), 2. Jerman ([illegible]žič), 8. Čop. 10. Griljc (obe Radovlj[illegible] ekipno: 4. Radovljica, 5. Tržič, 6. Kr[illegible] **veterani A:** 2. Umek (Kranj), 4. Ob[illegible] (Škofja Loka), (. 6. Sitar (Radovlj[illegible] 7. Kavčič (Kranj), 10. Taler (Radov[illegible]ca), ekipno: 2. Kranj, 3. Radovljica, [illegible] Tržič; **veterani B:** 1. Štros, 2. Jošt ([illegible] Kranj), 4. Sitar (Radovljica), 8. Amb[illegible] (Tržič), ekipno: 2. Kranj, 3. Radovlj[illegible] 4. Tržič; **pripadniki JLA:** 3. Smolnik[illegible] 4. Kuč, 5. Nikolič (vsi V. P. Kran[illegible] ekipno: 1. V. P. Kranj; **vseekipni vrs[illegible] red:** 1. Tržič 915 točk, 2. Kranj 912, [illegible] Radovljica 876, 43. Škofja Loka 78. [illegible] Jesenice 55.

J. Kikel

Varna smučišča Španovega vrha

V Planini pod Golico bodo letos nekoliko uredili smučišča – Potrebna bi bila večja investicijska vlaganja

Planina pod Golico — Zima se bliža, hribe nam je že pobelil prvi sneg. Naši žičničarji na gorenjskih smučiščih za letošnjo sezono nimajo kaj prida novosti, kajti že nekaj let imajo »kronične« težave z denarjem in uvozom opreme.

Smučišč v prihodnjih letih verjetno ne bomo imeli kaj prida več, verjetno pa bomo z denarjem, ki ga bomo zmogli zbrati, obnovili stare smučarske terene in napeljali nekaj novih vlečnic.

Tako si tudi v Planini pod Golico z vsem smučarskim rekreativnim zaledjem Jesenic in bližnjih krajev želijo, da smučišča v Črnem in v Španovem vrhu ne bi bila več prepuščena sama sebi. Žičnica je že zelo zastarela, smučarski tereni ob njej pa potrebujejo več vzdrževanja za varnost smučarjev. Še bolje pa bi bilo, ko bi jih razširili in postavili novo vlečnico.

Zato so na Jesenicah ustanovili akcijski odbor, ki naj bi z usklajenim programom poskušal storiti kar največ za ureditev smučarskih terenov v Planini pod Golico. Le-ti nimajo zgolj rekreativnega značaja, z razvojem turizma nasploh bi Planina precej pridobila in postala bolj obiskana. Gorenjka je že obnovila hotel, zdaj so na vrsti smučišča.

Za investicijski program, ki bi kompleksno reševal probleme in poskrbel za hitrejši razvoj, je še prezgodaj, saj so člani akcijskega odbora mnenja, da bi letos in prihodnje leto poskrbeli vsaj za najnujnejša ureditvena dela na Španovem in Črnem vrhu. Člani smučarskega društva so s prostovoljnim delom že pokrili kočo na Črnem vrhu, v kratkoročnem programu pa naj bi na terenu uredili propuste, zgradili zasilni most in opravili nekatera nujna zemeljska dela.

Za izgradnjo smučišč se ogrevajo pri Gorenjki, katere temeljna organizacija žičnice je prevzela v upravljanje tudi Španov vrh, pri krajevni skupnosti del volj dela čaka komunalce. Sama žičnica je potrebna temeljitega popravila, saj je zastarela.

Res je, da bodo dela terjala kar precej denarja, še posebej v prihodnjih letih izgradnje, vendar so delavni športniki in mladinci krajevne skupnosti že večkrat dokazali, da bi se dalo marsikaj urediti tudi s prostovoljnim delom. Volje in vneme jim tudi pri izgradnji smučišč ne manjka.

D. Sedej

KOMPASOVE POČITNICE ZA LETOŠNJI DAN REPUBLIKE

25.—30. 11. 1983

6 dni

polni penzioni
na morju
pod gorami
kmečki turizem
v zdraviliščih

Portorož • Umag • Poreč • Rovinj • Pula • Medulin • Rabac • Opatija • Crikvenica • Novi Vinodolski • Novalja na Pagu • Dubrovnik • Igalo

Kranjska gora • Bled • Bohinj • kmečki turizem: Zgornja savinjska dolina

Strunjan • Dobrna • Rogaška Slatina • Radenci • Čatež • Stubičke toplice • Lipik • Sokobanja . . .

ORGANIZIRAN BO PREVOZ DO STRUNJANA, PORTOROŽA, UMAGA, POREČA IN ROVINJA!

POSEBNA PONUDBA: Izlet z avtobusoma v LIPIK — »mali Schönbrunn, z bogatim programom

Oglasite se v najbližji turistični poslovalnici, kjer boste dobili program in vse ostale informacije!

Iskra

ISKRA KIBERNETIKA
Industrija merilno-regulacijske in stikalne tehnike
KRANJ, n. sol. o.

razpisuje imenovanje

DIREKTORJA PODROČJA EKONOMIKE IN FINANC

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— visokošolska izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri,
— 5 letne delovne izkušnje, od tega 3 leta na področju, ki ga bodo opravljali,
— znanje tujega jezika,
— pogoje, določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Komisija za delovna razmerja
TOZD TOVARNA ŠTEVCEV KRANJ

razpisuje dela oziroma naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE TEHNIČNEGA RAZVOJA

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— visokošolska izobrazba elektrotehniške smeri,
— 5 letne ustrezne delovne izkušnje,
— znanje tujega jezika,
— pogoje, določene z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj.

Za razpisana dela velja 4 letna mandatna doba.

Kandidati naj pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: ISKRA KIBERNETIKA KRANJ, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za razpis«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 60 dni po končanem zbiranju prijav.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH
v ustanavljanju
64224 GORENJA VAS — Todraž

Komisija za delovna razmerja

VABI K SODELOVANJU

- **dipl. ing. rudarstva,**
- **kemijsko tehnološke in metalurške tehnike, elektrotehnike, elektronike,**
- **elektrikarje, ključavničarje, orodjarje, procesničarje, laborante idr. in**

OBJAVLJA
prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom:

1. **VODJA SLUŽBE ZA VARSTVO PRI DELU** — **1 delavec**
2. **VZDRŽEVANJE MERILNO REGULACIJSKE TEHNIKE IN SERVISIRANJE ELEKTRONIKE** — **2 delavca**
3. **PLANER PROIZVODNJE v obratu predelave** — **1 delavec**
4. **POSLOVODJA OBRATA PREDELAVE** — **1 delavec**
5. **IZMENOVODJA v obratu predelave** — **1 delavec**
6. **OPERATER V KONTROLNEM CENTRU** — **2 delavca**
7. **OPERATER V PREDELAVI** — **16 delavcev**
8. **POMOŽNI OPERATER** — **2 delavca**
9. **PRIPRAVLJALEC VZORCEV II** — **2 delavca**
10. **ELEKTROMONTAŽNA IN ELEKTROVZDRŽEVALNA dela na predelovalnem obratu** — **1 delavec**

Pogoji:
Pod 1.:
— visoka izobrazba rudarske smeri,
— strokovni izpit za tehn. vodenje jamskega obrata,
— 3 leta ustrezne prakse po opravljenem strokovnem izpitu;
pod 2:
— elektrotehnik elektronik — 1 delavec in
— elektrotehnik (šibki tok) ali finomehanik z delovnimi izkušnjami pri vzdrževanju merilno regulacijske tehnike — 1 delavec,
— zaželjen »S« strokovni izpit,
— pasivno znanje angleščine,
— do 5 let delovnih izkušenj;
pod 3:
— srednja izobrazba kemijsko tehnološke ali metalurške smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj;
pod 4:
— srednja izobrazba kemijsko tehnološke ali metalurške smeri,
— nad 3 leta delovnih izkušenj;
pod 5:
— srednja izobrazba kemijsko-tehnološke ali metalurške smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj;
pod 6:
— srednja izobrazba kemijsko tehnološke ali metalurške smeri,
— 2 leti delovnih izkušenj;
pod 7:
— KV elektrikar, procesničar, ključavničar, orodjar, idr.,
— do 2 leti delovnih izkušenj;
pod 8:
— KV ali PK delavec,
— do 3 mesece del. izkušenj;
pod 9:
— poklicna kovinarska ali laborantska izobrazba,
— vozniški izpit B kategorije,
— do 3 mesece delovnih izkušenj;
pod 10:
— KV elektrikar,
— zaželjen »S« strokovni izpit,
— do 5 let delovnih izkušenj.

Za dela od št. 3 do 9 bo določen datum sklenitve delovnega razmerja glede na pričetek poskusne proizvodnje v obratu predelava (v l. 1984).
Za opravljanje vseh del se zahteva **uspešno** opravljen zdravniški pregled pred zaposlitvijo.
Na delih od 3 do 10 je izmensko delo (neprekinjen delovni proces).
Ostali pogoji po določilih samoupravnih aktov.
Kandidati naj prijave z DOKAZILI o izpolnjevanju pogojev (spričevali, potrdili . . .), opisom dosedanjih delovnih izkušenj in kratkim življenjepisom pošljejo v roku 8 dni po objavi na gornji naslov.
Kandidate, ki bodo izpolnjevali pogoje, bomo vabili na razgovor in ogled delovnih pogojev.
O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh.
Možnost rešitve stanovanjskega vprašanja v Gorenji vasi po dogovoru.

IZBRALI SO ZA VAS

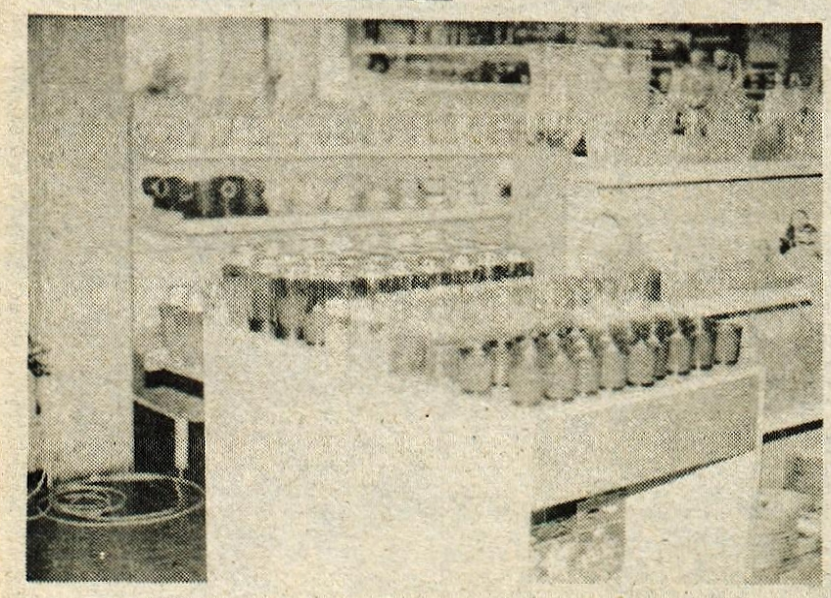

Bliža se 1. november, pa vas iz blagovnice FUŽINAR Jesenice opozarjajo, da imajo na zalogi raznovrstno izbiro sveč po ugodnih cenah od 42,50 do 160,60 din.

INEX adria avioprometljubljana

INEX ADRIA AVIOPROMET
LJUBLJANA

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. **MEHANIKA ZA NOTRANJO UREDITEV LETAL II**
Zaposliti želimo dva delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom
Pogoji:
— KV delavec kovinske ali elektro stroke,
— 1 leto delovnih izkušenj na področju vzdrževanja in obnavljanja različnih osnovnih sredstev,
— aktivno znanje slovenskega in srbohrvatskega jezika,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem področju.

2. **SKLADIŠČNIKA TEHNIČNEGA SKLADIŠČA II**
Zaposliti želimo enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom
Pogoji:
— poklicna šola trgovske ali druge ustrezne smeri,
— brez delovnih izkušenj,
— aktivno znanje slovenskega in srbohrvatskega jezika,
— pasivno znanje angleškega jezika,
— tečaji za skladiščno poslovanje,
— izpit za delo z viličarjem,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem področju

3. **PRIPRAVNIKA Z VISOKO IZOBRAZBO ELEKTRO SMERI ŠIBKI TOK**
in
PRIPRAVNIKA Z VISOKO IZOBRAZBO STROJNE SMERI
Zaposliti želimo po enega pripravnika za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Pogoji:
— aktivno znanje slovenskega jezika in srbohrvatskega jezika,
— pasivno znanje angleškega jezika,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem področju

4. **STROKOVNEGA SODELAVCA ZA IZOBRAŽEVANJE ZA PODROČJE VZDRŽEVANJE LETAL**
Zaposliti želimo enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Pogoji:
— visoka ali višja izobrazba strojne letalske ali druge ustrezne smeri,
— 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj od tega 2 leti v stroki,
— aktivno znanje angleškega, slovenskega in srbohrvatskega jezika,
— izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem področju.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov Inex Adria Aviopromet Ljubljana, Kuzmičeva 7, v 15 dneh po objavi.
Prijav brez dokazil o izpolnjevanju pogojev ne bomo upoštevali.

GORENJSKA BOLNIŠNICA JESENICE
TOZD Bolnica Jesenice

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Bolnice Jesenice razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

PREDSTOJNIKA CENTRA ZA HEMODIALIZO
za 4-letno mandatno obdobje

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da je zdravnik specialist internist — nefrolog,
— da ima 5 let delovnih izkušenj kot specialist internist,
— da ima sposobnost za vodenje in organizacijo bolniškega oddelka,
— da ima pozitiven odnos do samoupravljanja in sposobnost za razvijanje sodobnih samoupravnih odnosov v združenem delu

Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: TOZD Bolnica Jesenice, Titova 112, Jesenice, v zaprti kuverti z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 14 dneh po izteku razpisnega postopka.

VGP VODNOGOSPODARSKO PODJETJE KRANJ

VODNOGOSPODARSKO PODJETJE
KRANJ

Komisija za delovna razmerja oglaša prosta dela in naloge

VODJE KNJIGOVODSTVA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za pridobitev lastnosti delavca v združenem delu za nedoločen čas s polnim delovnim časom izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da imajo višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj v knjigovodski stroki,
— poskusno delo traja 3 mesece
ali
— da imajo srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj v knjigovodski stroki,
— poskusno delo traja 2 meseca

Kandidati ne smejo biti osebe, ki so bile obsojene za kazniva dejanja, navedena v zakonu o knjigovodstvu.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave s priloženim življenjepisom, dokazilom o strokovnosti ter potrdilom, da niso v kazenskem postopku, na naslov najkasneje v 8 dneh po objavi. Prošnje brez zahtevanih dokazil ne bodo obravnavane.
Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni najkasneje v roku 40 dni po preteku objavnega roka.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE JLA 2, KRANJ

TOZD Tovarna olja OLJARICA Kranj

oglaša na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

KV KLJUČAVNIČARJA
za ključavničarsko-vzdrževalna dela

Posebni pogoji:
— 2 leti delovnih izkušenj, zaželjen je izpit za kurjača visokotlačnih kotlov

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK Gorenjske, Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

SAVA KRANJ

Kadrovski sektor DO objavlja prosto delovno nalogo

ORGANIZIRANJE POSLOVNEGA PROCESA NA NIVOJU POSLOVNE FUNKCIJE

Pogoji:
— diplomirani ekonomist ali diplomirani inženir organizacije dela s 3 leti delovnih izkušenj,
— primerne psihološke lastnosti in zdravstvene sposobnosti.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene prijave sprejema kadrovski sektor, oddelek za kadrovanje, Kranj, Škofjeloška 6, vroku 8 dni od dneva objave.

termopol SOVODENJ

Predelava plastičnih mas
TERMOPOL SOVODENJ

Komisija za delovna razmerja sprejme v redno delovno razmerje za nedoločen čas

VEČ DELAVCEV

za delo v neposredni proizvodnji

Povprečni OD znaša od 15.000 din do 17.000 din.

Kandidati naj pošljejo prijave kadrovski službi DO.

vezenine bled

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije
BLED, n. sol. o.
TOZD Pozamenterija Bled

Objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja naslednja dela in naloge

I. IZMENOVODJE VEZENIN

Pogoj:
— tekstilni tehnik,
— srednja šola,
— 2 leti dela v vezilnici,
— zaželjen je moški.

Prijave na zgoraj navedena dela in naloge sprejema kadrovsko splošni sektor delovne organizacije, in sicer v 8 dneh po objavi.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po opravljeni izbiri.

...ALI ...GLASI tel.: 27-960

...RODAM

...odno prodam ORGLE korg CX 3, ...ARO framus, HARMONIKO melo... 120-basno in OJAČEVALEC farfi... W (za kitaro ali orgle). Telefon ... 10824

...odno prodam ZAPRAVLJIVČEK, ...26, Šenčur 10840

...dam klavirsko HARMONIKO, ...no, 3-registrsko, primerno za za... malo rabljeno in 6 pločevina... SODOV, 200-litrskih za nafto. Te... 47-386 10960

...dam 20 do 120 kg težke PRAŠI... ...anonik, Log 9, Škofja Loka

...dam ZELJE v glavah. Sr. Bitnje 11026

...dam suhe DESKE 20, 25 in ... »morale« 5×8 in 4 lege ...25 cm. Telefon 27-301 11027

...dam 7 tednov staro TELIČKO za ... Zg. Brnik 44, Cerklje 11028

...dam PRAŠIČE težke do 30 kg. ...7, Cerklje 11029

...dam težkega KONJA — švarca, ...8 let, sposobnega za vsa kme... ...gozdna dela. Brlec, Zg. Palovče ...nik 11030

...dam krmilno PESO in 5 tednov ...TELIČKO. Lahovče 47, Cerklje 11031

...dam JOGI POSTELJO 200 × 180. ...ar, Partizanska 44, Škofja Loka, ...-382 11032

...dam dve breji ZAJKLJI. Andrej ...ko, Partizanska 11, Škofja Lo... 11033

...dam rabljeno cementno STRE... ...OPEKO, približno 1680 kosov. Ja... ...var, Zg. Bitnje 98, Žabnica 11034

...dam 10 dni starega BIKCA in su... ...RVA. Korenčan, Podbrezje 17 11035

...enjam 5 mesecev brejo KRAVO ...no ali prodam. Mežnarec, Selo ...nica 11036

...dam mlado KRAVO sivko, po pr..., z 10 litri mleka. Breznica 8, ...ica 11037

...ni prodam DIMNIK za central... ...javo, premera 25 cm. Plevel, ...r, Velesovska 34 11038

...odno prodam ŠTEDILNIK na tr... ...va s pečico, CALOREX S, litože... ...kopalno KAD 1,7 m, 170-litrski ...DILNIK R. Končar, super de lux, ...ben popravila. Presterl, Stražišče, ..., Gasilska 7 11039

...dam 120-basno kovinsko HAR... ...NIKO in električni ŠTEDILNIK. ...Drempetič, C. na Brdo 59, Kokrica 11040

...eni prodam dobro ohranjen kla... KAVČ s predali. Uršič, Moše Pi...ja 1, tel. 25-801 od 15. ure dalje 11041

...dam športno moško KOLO na 10 ...tav. Telefon 45-134 11042

...dam stoječ zaprt KAMIN. Jeglič, ...trska 1, Kranj 11043

...dam HRUŠKE moštarice. Hlebce ...e 11044

...dam navadno HARMONIKO. Ba... ...VC, Preddvor 11045

...dam TELETA. Ljubno 27, Pod... 11046

...LEVIZOR color gorenje, prodam. ..., Jezerska 42, Kranj 11047

...dam več plemenskih brejih OVC. ...Ferlič, Kovor 135 (Praprotnik) 11048

...dam smrekove DESKE. Veter... ...Zaloog 9, p. Golnik 11076

Prodam KAVČ in električni RADIATOR. Franc Lovše, Valjavčeva 12, Kranj 11049

Prodam KAVČ in dva FOTELJA ter otroško ZIBELKO, prenosni električni RADIATOR, omarico za čevlje. Envor Okić, Likozarjeva 27, Kranj — Planina II. 11050

Prodam krznen PLAŠČ — lisica. Vprašajte od 19. do 20. ure po tel. 21-825 11051

Prodam 6 mesecev staro TELIČKO za pleme. Zg. Bitnje 30 11052

Ugodno prodam JABOLKA, HRUŠKE za sadjevec ali kis. Telefon 23-559 11053

Poceni prodam krznen PLAŠČ, št. 42 in trajnožarečo PEČ küppersbusch. Čarman, Kebetova 18, Kranj 11054

Ugodno prodam 2 toni betonskega ŽELEZA, dimenzije 6 in 10 mm. Maks Ambrožič, Koritno 40, Bled 11055

Prodam TRAMOVJE za ostrešje. Telefon 74-817 11056

Prodam POSTELJO jogi, nekaj pohištva za samsko sobo, 2 fotelja, mizico in »tepih«. Ogled v sredo in četrtek od 16. do 18. ure. Kranj, Planina, Janeza Puharja 1, stanovanje 41, VI. nadstropje 11057

Ugodno prodam malo rabljen raztegljiv KAVČ in starejšo trodelno OMARO. Marjan Vreš, Gubčeva 6, Kranj (vsak dan popoldan) 11058

Prodam MOŠTARICE. Begunje 105 11059

Ugodno prodam aluminijaste ŽLEBOVE, cevi in obrobe. Telefon 064-74-766 11060

Prodam enoletne južno-korejske BISERE in trajnožarečo PEČ, rjave barve, rabljeno dve sezoni. Roman Sodja, Jelovška 28/A, Bohinjska Bistrica 11061

Po ugodni ceni prodam PAJKOVCE in MAHONIJO za dan mrtvih, ter sadike VRTNIC. Cegnar, Virmaša 102

Prodam KRAVO po izbiri, semenski KROMPIR desire, PUNTE in BANKINE. Podreča 24, Mavčiče 11084

Ugoden nakup KRIZANTEM vam nudi Janez Lesičnik, Škofja Loka — Vešter 11085

KUPIM

Kupim 50 kosov male SALONITKE, nerabljene. Telefon 064-62-750 11062

Kupim globok ali kombiniran otroški VOZIČEK. Prša, Kidričeva 38, Kranj 11063

Kupim PESEK za fasado TERANOVA. Telefon 064-74-766 11064

VOZILA

Ugodno prodam ZASTAVO 750, registrirano, vozno. Grad 14, Cerklje 11065

Prodam karambolirano »KATRCO« in 340-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO gorenje. Zečević Ilija, Fužinska 1, Tržič 11066

Prodam ZASTAVO 101, 50.000 km. Šifrer, Žabnica 41, tel. 44-647 11067

Prodam tovorno PRIKOLICO za osebni avto in DIRKALNO KOLO »Rog«. Marjan Lotrič, Predoslje 143 11068

AMI 8, neregistriran, prodam. Bradaška, Staneta Žagarja 38, Kranj 11069

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977. Sp. Brnik 37, Cerklje 11070

Prodam FIAT 600, vozen, neregistriran. Informacije po tel. 061-265-647 po 17. uri 11071

Prodam FIAT 126, letnik 1980. Telefon 60-295 11072

Prodam MOTOR MZ 250 TS, letnik 1980. Volčjak, Grenc 17, Škofja Loka 11086

Ugodno prodam prva in zadnja STEKLA za ŠKODO 1000 MB. Ančik, Cankarjeva 26, Radovljica (popoldan), tel. 25-261 — int. 321 dopoldan 11073

Rezervne dele za R-12, prodam. Niko Rant, Podlubnik 157, Škofja Loka, tel. 064-62-535 11074

Prodam rahlo karambolirana desna vrata za GOLFA. Preddvor 98, tel. 45-037 11075

ZASTAVO 750, prenovljeno, registrirano do oktobra 1984, nujno prodam. Ogled vsak dan popoldan. Hrušica 103, Jesenice 11077

Prodam MOPED 15 SLC, Bled, Razgledna 14, tel. 77-966 11078

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1979, ZASTAVO 101, letnik 1974, obe karambolirani ter FIAT 1300, letnik 1967, vozen (lahko cele ali po delih). Derviš, Proletarska 14, Tržič 11079

Prodam FIAT 132/2000. Grenc 24, Škofja Loka.

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 76. Ogled po 15. uri ali tel. 50-521

STANOVANJA

Družbeno štirisobno STANOVANJE s telefonom, brez centralne, z vrtom v Kranju (Huje), zamenjam za enako ali manjše, lahko s centralno, po možnosti s telefonom, kjerkoli izven Kranja. Telefon 25-835 11080

PRIREDITVE

KUD Svoboda Stražišče prireja v petek, 28. 10. 1983 ob 20. uri VEČER DIXILANDA S PLESOM.

Vstopnice v predprodaji eno uro pred pričetkom; dobite jih lahko v domu krajevne skupnosti v Stražišču.

Vabljeni!

OBVESTILA

Obveščamo cenjene stranke, da bo trgovina — delavnica odprta vsak dan razen ob sobotah od 7. do 13. ure in sredo popoldan od 15. do 18. ure. DEŽNIKAR in BRUSILEC Janez JENKO, Titova 22/A, Jesenice 11083

Žagam metrska DRVA na domu. Telefon 74-715

Zahvala

Zahvaljujem se članom civilne zaščite, sosedom, znancem in sorodnikom za pomoč, ki so mi jo nudili v času katastrofalne povodnji od 16. na 17. oktober 1983. Anica Bizjak, Sp. Jezersko 20 11081

inles notranja vrata

Članom AMD in članom Občinske zveze organizacij za tehnično kulturo Kranj sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni član

ZVONKO ADAMIČ

Od pokojnika se bomo poslovili danes, v torek, 25. oktobra 1983 ob 15. uri na pokopališču v Kranju. Dobrega in prizadevnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

AMD KRANJ — OZOTK KRANJ

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica, deda in pradeda

JOŽA ŽIBERTA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence, nam kakorkoli drugače pomagali in ga tako številno pospremili na zadnji poti. Posebna hvala sosedom in vaščanom Britofa. Zahvaljujemo se dr. Stenšakovi, tovarni Sava Kranj za podarjena venca in izraze sožalja, sodelavcem Tekstilindusa, TOZD predilnica, za podarjeni venec. Hvala govornikom za ganljive besede. Nadalje se zahvaljujemo pevcem, gasilcem za številni in častni pogreb, praporščakom in gospodu župniku za lep pogrebni obred.

Vsem iskrena hvala!

ZAHVALJUJOČI VSI NJEGOVI

Britof, 14. oktobra 1983

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, sestrična in teta

VIKTORIJA MESESNEL

roj. MALIK

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečena sožalja, cvetje in vence ter spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za opravljen obred in pevcem za žalostinke.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJENI

Kranj, Šenčur, Vipava, Maribor, 20. oktobra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

FRANČIŠKE ARH

roj. PREŽELJ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, dr. Bahunu, pevcem, prijateljem, znancem in vsem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje in jo spremili na zadnji poti. Iskrena hvala tudi duhovnikom za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI VSI NJENI

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustil očka, dedek, pradedek, tast, brat, stric in svak

ZVONKO ADAMIČ

Na njegovo zadnjo pot ga bomo spremili danes, 25. oktobra 1983, ob 15. uri iz kranjske mrliške vežice.

ŽALUJOČI: hčerki Miša, Lidija, sin Tone, zet Marjan, vnuki Nataša z možem, Robi, Marjana, Sandi, pravnukinja Taja ter drugo sorodstvo

Kranj, 23. oktobra 1983

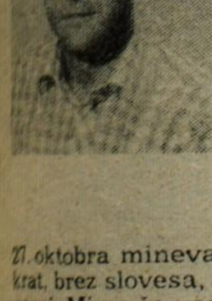

V SPOMIN

ŠTEFANU POKLUKARJU

Leto dni v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
ne mine ura, dan ne noč,
povsod si z nami ti navzoč.

27. oktobra mineva žalostno leto ŠTEFAN, odkar si zadnjikrat, brez slovesa, šel od doma. Odšel si tja, odkoder ni poti nazaj. Mi pa še vedno slišimo tvoj glas in tvoje korake, zato boš z nami vedno živel. Hvala vsem, ki se ga spominjate!

VSI TVOJI

Bled, 27. oktobra 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina

BOŠTJANA BRELIHA

učenca 6. b razreda

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vsem iz Hafnerjevega naselja, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, nam bili v pomoč, darovali cvetje in vence. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem in kolektivu Jelovice ter vsem, ki so se v tako velikem številu poslovili od njega, kakor tudi OŠ Cvetko Golar za nesebično pomoč, učenki za ganljiv poslovilni govor ter učenkam za čustveno zapeto in zaigrano pesem. Prisrčna hvala g. župniku za lep pogrebni obred in poslovilne besede. Zahvala tudi cerkvenemu moškemu pevskemu zboru iz Suhe, oktetu Cvetko Golar za žalostinke ter kvartetu godbe na pihala iz Škofje Loke.

VSEM ŠE ENKRAT HVALA!

ŽALUJOČI: mama, ata in sestra Andreja

Škofja Loka, 20. oktobra 1983

Obisk učencev iz Stuttgarta

Osemletko v Šenčurju so lani kot letos obiskali učenci slovenske dopolnilne šole iz Stuttgarta — Pomanjkanje denarja je šenčurskim otrokom letos preprečilo vrniti obisk

Šenčur — *Učenci osnovne šole S. in J. Mlakarja so bili tri dni gostitelji svojim vrstnikom iz slovenske dopolnilne šole iz Stuttgarta. Z njimi so dopotovali tudi predsednica slovenskega kluba Triglav v Stuttgartu Ana Štuhec in člani kegljaške sekcije pri tem klubu. — Foto: L. M.*

Kranj — V soboto popoldne so učenci osnovne šole J. in S. Mlakarja iz Šenčurja pričakali svoje vrstnike — učence slovenske dopolnilne šole iz Stuttgarta. Dvajset učencev je takoj našlo prijatelje med vrstniki, ki so jih za tri dni povabili na svoje domove. Medtem ko so nedeljo preživeli na izletu v Dragi in Begunjah, peljali so se tudi v Bohinj, pa je včerajšnji, obenem tudi zadnji dan obiska, minil v sodelovanju pri pouku, ob športnih igrah in drugih dejavnostih. Na priložnostni slovesnosti so v krajšem programu učenci slovenske dopolnilne šole s pesmijo in recitacijami pokazali, da skrbno gojijo svoj materin jezik.

Šenčurski šolarji so svoje vrstnike iz Stuttgarta sprejeli že drugič, čeprav jim sami še niso mogli vrniti obiska.

»Letos smo sicer nameravali v Stuttgart,« je povedala ravnateljica osnovne šole v Šenčurju Vida Miklič, »vendar je zmanjkalo denarja, tako da smo izlet preložili na drugo leto. Stike med dvema letnima obiskoma pa učenci kljub temu gojijo, saj si dopisujejo, pa tudi med zimskimi in poletnimi počitnicami se mladi rojaki oglase mimogrede pri njih, tudi na šolo pridejo in k pouku, če tako nanese. Drugi obisk letos je stike med temi otroki, precej jih je bilo pri nas že lani, samo še poglobil.«

S skupino dvajsetih slovenskih otrok sta pripotovali tudi učiteljici slovenskega dopolnilnega pouka v Stuttgartu — Viktorija Celestina in Jasenka Kurnjek. »Prav radi bi jih pripeljali še več, saj pomeni ta skupina le 10 odstotkov vseh otrok, ki v Stuttgartu obiskujejo slovenski dopolnilni pouk,« je povedala Kurnjekova, sicer doma iz Murske Sobote, v Stuttgartu pa je zdaj že drugo leto. »V zadnjem času se zanimanje staršev za slovenski pouk veča, saj bolj kot kdaj prej razmišljajo o vrnitvi v domovino. Otrokom, ki že od prvega razreda dalje obiskujejo tudi dodatni slovenski pouk, je seveda lažje, težje pa gre včasih starejšim. Zaradi tega v novembru začenjamo z 80-urnim programom na stopnji srednjega usmerjenega izobraževanja, ki naj slovenskim otrokom ob vrnitvi v domovino olajša vpis v srednje šole. Doslej so namreč morali ti otroci pri vpisu v slovenske srednje šole opravljati diferencialne izpite.«

Trije dnevi so bili pač prekratki, tako kot so prekratke vse počitnice. Vendar so jih slovenski šolarji iz Stuttgarta, ki so na teden le štiri ure pri slovenskem pouku, znali dobro izkoristiti — nekaj za pridobivanje znanja, še več pa za navezovanje prijateljstva z vrstniki in za spoznavanje svoje domovine.

L. M.

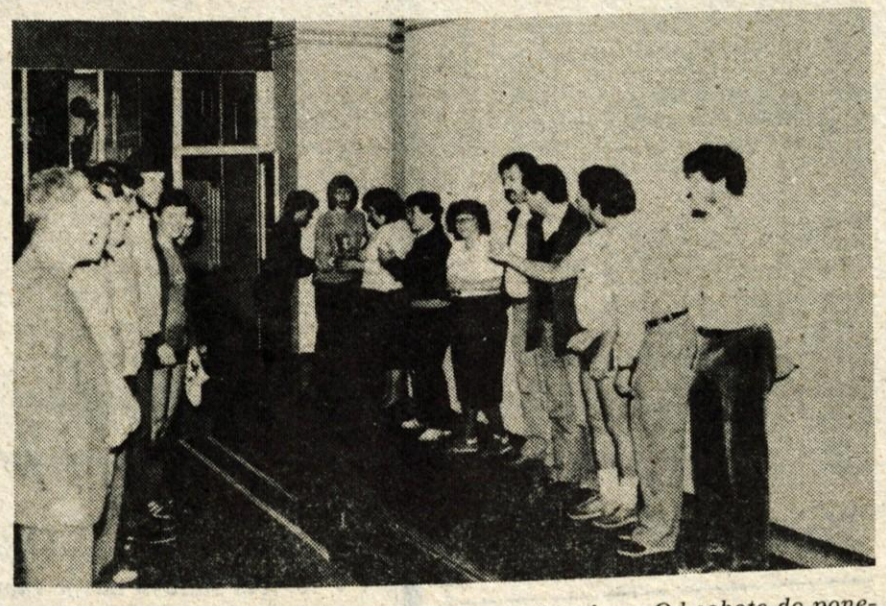

***Kegljači slovenskega društva iz Stuttgarta v Kranju** — Od sobote do ponedeljka se je v Kranju mudila skupina otrok in športnikov slovenskega društva Triglav iz Stuttgarta. Medtem ko so bili otroci pri svojih vrstnikih v Šenčurju, so bili kegljači gostje kegljaškega kluba Triglav. V nedeljo so se pomerili v prijateljskem dvoboju, v katerem pa so bili domačini uspešnejši od naših zdomcev. Moška šestčlanska ekipa Triglava je podrla 2516 kegljev, gostje iz Stuttgarta 1919. Najboljši rezultat je dosegel domačin Boris Urbanc s 453 podrtimi keglji. V ženskem dvoboju, v katerem je vsako ekipo nastopilo le pet tekmovalk, so domačinke podrle 1893 kegljev in kegljavke zdomskega društva 1443. Med vsemi se je najbolj izkazala Milena Vrhovnik s 402 podtrima kegljema. Bolj kot rezultati je pomembna trdna vez naših delavcev na začasnem delu z matično domovino in njenimi športniki. Srečanje kegljačev Triglava iz Kranja in slovenskega društva Triglav iz Stuttgarta je bilo tretje po vrsti sodelovanje na ostalih področjih pa poteka že osem let. C. Zaplotnik*

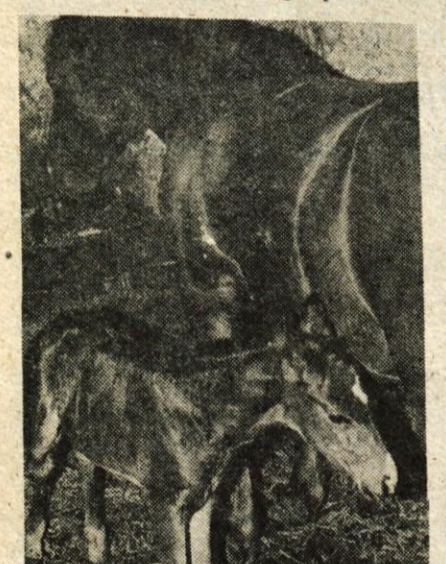

Cerklje — *Pri Šternovih oziroma po domače pri Javornikovih v Cerkljah so bili nadvse prijetno presenečeni, ko jim je kobila Linda povrgla zdravega in lepega žrebička. Živko, kakor bo žrebičku ime, ima vsak dan veliko mladih obiskovalcev. Oče Martin, ki je že v pokoju, je še povedal, da na domači zemlji nimajo toliko dela, da s kobilo Lindo, ki jo je kupil na Bledu, rad pomaga sokrajanom pri njihovih delih na polju in da bodo, ko bo odrastel, žrebička Živkota prodali. — J. Kuhar*

Zadovoljni potniki in delavci

Obetavni dvomesečni rezultati dela Kompasove obmejne poslovalnice na Ljubelju so predvsem odraz pestrejše in kakovostnejše ponudbe storitev — Trgovina z različnim blagom, zanimivim za tuje turiste, je že premajhna — Razsvetljava mejnega platoja bo pomagala ohraniti čistejše okolje

Ljubelj — 5. avgusta letos so se delavci iz obmejne poslovalnice Kompasove temeljne organizacije Gostinski in turistični objekti na Ljubelju končno preselili iz neudobnih, tesnih menjalničnih prostorov in priročnega kioska ob meji v nov, dovolj velik in lepo opremljen objekt, ki je zrasel nekoliko niže od meje.

S preselitvijo so se tako pogoji dela kot gospodarjenja bistveno spremenili. Obmejna poslovalnica je lahko razširila svojo dejavnost in izboljšala kakovost storitev. Pridobitev je še posebej očitna ob petkih, ko se čez mejo na Ljubelju vračajo v domovino številni avtobusi z našimi delavci na začasnem delu v tujini. Potniki zdaj lažje in neprimerno hitreje opravijo vse formalnosti, se okrepčajo v novem bifeju in obiščejo sanitarije. Prav po tej plati je Ljubelj z novim objektom veliko pridobil, saj se je vidno izboljšala čistoča okolja, čeravno ob konicah, ko se na platoju znajde več tisoč potnikov hkrati, predvsem naših delavcev na tujem, še vedno ni vse, kot bi bilo treba. Veliko odpadkov še roma mimo zabojev. Zato na Ljubelju posebno težko čakajo na ureditev razsvetljave platoja, ki jo načrtujeta republiški sekretariat za notranje zadeve in uprava za notranje zadeve iz Kranja. Razsvetljava bo potnike prisilila, da izkoristijo možnosti za ohranitev čistoče.

O nujnosti postavitve nove obmejne poslovalnice Kompasa na Ljubelju pričajo tudi njeni dobri dvemesečni poslovni rezultati. Res je, da so nekateri zvezni ukrepi avtomatično prinesli več dela, vendar pa je hkrati tudi sam Kompas razvil široko paleto ponudbe na meji. Razen menjalnice je, kot že rečeno, zelo dobro obiskan bife, ki je odprt tudi ponoči, ter trgovina z najrazličnejšim trgovskim blagom, od spominkov do pijač, zanimivim zlasti za tuje turiste. V poletni sezoni je bilo v trgovini vedno dovolj kupcev, zato v Kompasu razmišljajo, da bi do začetka prihodnje del kletnih skladiščnih prostorov preuredili v trgovino ter v njej ponudili še bogatejšo izbiro blaga.

Kompasova temeljna organizacija je že lani, prvič po veliko letih, dosegla dokaj ugoden poslovni uspeh. Gospodarska rast se letos nadaljuje in če bo tako tudi v prihodnje, bodo delavci lahko dopolnili vsaj najnujnejši zimski program Zelenice. Ob tem pričakujejo podporo širše družbe za nakup novega teptalnega stroja, ki ga zaradi pomanjkanja deviz in uvoznih omejitev ne morejo pridobiti. Brez teptalnih strojev bodo smučišča, ne le zeleniška, nazadovala.

H. Jelovčan

GOSTILNA STARI MAYR
KRANJ

Obveščamo vas, da smo odprli nove, prijetno urejene prostore v prvem nadstropju gostilne.
Primerno za poročna kosila, večerje, obletnice in ostale priložnosti.

Zajamčen mir, intimnost in udobnost!
ODPRTO: vsak dan od 17. do 24. ure razen ob nedeljah in praznikih
Izbrane jedi in pijače strežemo do 24. ure!
Rezervacije za posameznike in skupine sprejemamo na tel. 21-387

Se priporoča kolektiv Starega Mayerja!

inles garažna vrata

GLASOVA ANKETA

Cesta, voda in še kaj

Udarniško delo je za krajane Podblice nekaj samoumevnega. Že od vojne sem. Takrat je v vaseh okrog Jamnika vse živelo in delalo za partizane, po vojni so si obnovili požgane domove, udarniško delali poti in ceste, podirali drevje, kopali za vodovod, postavljali spomenike. Udarniška se je obdržala vse do danes in še za naprej se kaže. Prejšnjo soboto so začeli na cesti skozi Podblico in proti Jamniku širiti ovinke, da bi tod lažje vozil avtobus. Prvo soboto jim je priskočilo na pomoč 50 vojakov škofjeloške vojašnice, to soboto pa so zagrabili sami domačini. Za nobeno akcijo tod ni težko dobiti ljudi, vsega se lotijo z voljo kot nekoč. Nov trak široke asfaltirane ceste, ki je že potegnjen od Zgornje Besnice pa skoraj do Nemilj, daje upanje, da bo nekoč asfalt tudi v Nemiljah, na Podblici in Jamniku. Dela in potov bo še veliko, toda enkrat se bodo krajanom Jamnika, Podblice in okolice uresničile tudi te sanje.

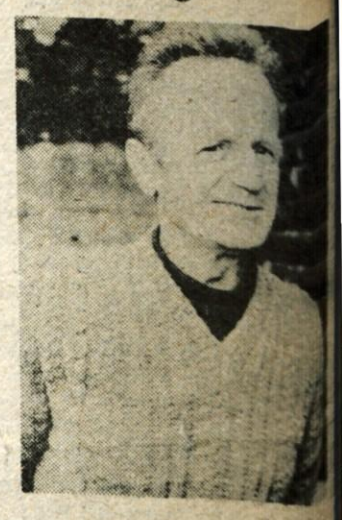

Jože Klemenčič, predsednik sveta KS Podblica: »Največje delo, ki nas čaka, je nedvomno razširitev in asfaltiranje ceste do Nemilj, razširitev ovinkov skozi Podblico, da bodo po njej lahko vozili tudi avtobusi, in urediti bo treba še 1200 metrov ceste od spodnje ceste pa do Njivic. Novo traso je treba narediti, kajti sedanja cesta skozi Njivice je prestrma. Pa vodovod za Njivice moramo narediti. Njivice so letos že šesti mesec brez vode. Gasilsko društvo Podblica jim zdaj pomaga tako, da jim načrpa vodo s črpalkami iz Nemiljščice v rezervoar in vodnjake. To ni najboljša rešitev, a trenutno edina možna. Težki časi se obetajo, toda upamo, da jih bomo vseeno uspešno prebrodili. Če bomo složni, kot smo bili doslej, bo nekoč zagotovo peljala široka asfaltirana cesta vse do Jamnika.«

Srečko Bešter, predsednik krajevne konference SZDL: »Prva naša največja naloga je cesta od že asfaltiranega odcepa od Zgornje Besnice pa do Nemilj. Če bo šlo po načrtih, bo do konca tega petletnega plana asfaltirana vse do Jamnika. Izmere so narejene, načrt je narejen do Nemilj. Tudi bomo našo cesto skozi Podblico in naprej kar najbolj usposobili za avtobuse, bomo udarili še kakšno udarniško soboto, če bo le vreme. Radi bi, da bi tudi pozimi lahko prišel avtobus do Podblice, do Jamnika pa vsaj poleti. Ko bo narejena cesta in urejen tudi vodovod za Njivice, se bomo morda lotili tudi stare male elektrarne na Nemiljščici, ki je pred vojno dajala elektriko Podblici in Jamniku in še žago je gnala. Škoda je, da gre toliko energije v nič.«

Jana Katrašnik, referentka za kulturo pri KUD Podblica: »Tudi mladi radi poprimemo za delo, kadar gre za skupne interese. Kdo si bolj želi rednih avtobusnih vez skozi Podblico in Jamnik kot prav mi mladi. Da bi vsaj do Jamnika lahko pripeljal avtobus! Dobra dva kilometra imamo do avtobusa na Podblico, v Kropo pa je veliko dlje. Poleti še ni tako hudo, pozimi pa res ni nič prijetno, ko prideš ves moker na delo ali v šolo. In če je dosti snega, še zamudiš. Ti ovinki, ki smo jih ti dve soboti širili in gradili škarpe, bodo še malo pripomogli, da bo avtobus prišel bliže tudi Jamniku.«

D. Dolenc

Pestrejša gostinska ponudba

Kranj — Gostilna Stari Mayr na Titovem trgu v Kranju je pretekli teden s svečano otvoritvijo prenovljenih prostorov v prvem nadstropju razširila in popestrila svojo gostinsko ponudbo. Z adaptacijo so v prvem nadstropju pridobili štiri nove prostore in kuhinjo. Kranj je s tem pridobil pomemben gostinski lokal, v katerem se bo gost lahko okrepčal tudi v poznih večernih urah. Stari Mayr-Hram bo namreč odprt vsak dan (razen ob nedeljah) od 17. do 24. ure. V njem bodo v tem času postregli z različnimi specialitetami in domačo kuhinjo. Pečena krača, kmečka pojedina, ajdovi in koruzni žganci, to je le nekaj jedi, ki jih bo gost lahko naročil tudi v poznih večernih urah.

S tem delovna organizacija Lesnina Škofja Loka, TOZD Gostinstvo Jelovica Sestavljeni organizaciji ABC Pomurje nadaljuje tradicijo gostilne Stari Mayer, ki je poznana že od konca 18. stoletja. Nekdaj je ta gostilna slovela po hladnem pivu, bila poznana po žganih kuhi in med obema vojnama po golažu in vampih. Sedanji restavracijski prostori v prvem nadstropju so zelo lepo urejeni in še posebej primerni tako za manjše kot za večje, zaključene skupine.

A. Z.